

کلیات برنامه و سرفصل
دوس رشتہ

مطالعات اسلامی زن و خانواده

سطح سہ

حوزہ ہامی علمیہ خواہران

سال تنظیم: ۱۴۰۴

فهرست مطالب

۰	
۱	 فهرست مطالب
۳	 کلیات رشته
۵	 مشخصات و اهداف دروس در یک نگاه
۸	 الف- دروس مشترک
۸	 فقه ۱
۹	 فقه ۲
۱۱	 فقه ۳
۱۳	 فقه ۴
۱۵	 اصول فقه ۱
۱۷	 اصول فقه ۲
۲۰	 اصول فقه ۳
۲۲	 اصول فقه ۴
۲۴	 تفسیر قرآن ۱
۲۶	 تفسیر قرآن ۲
۲۸	 عقائد خاصه شیعه ۱
۳۰	 عقائد خاصه شیعه ۲
۳۲	 تجزیه و ترکیب
۳۴	 ب- دروس تخصصی :
۳۴	 فقه تخصصی ۵
۳۵	 فقه تخصصی ۶
۳۶	 فقه تخصصی ۷
۳۷	 فقه تخصصی ۸
۳۸	 اصول فقه تخصصی ۵
۴۰	 اصول فقه تخصصی ۶
۴۲	 فلسفه فقه
۴۴	 مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۱
۴۶	 مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۲
۴۸	 زن در اسلام

۵۰	زن در فرهنگ صدر اسلام (در دوران معصومین علیهما السلام).....
۵۳	تحولات زن و خانواده در ایران معاصر.....
۵۶	جامعه شناسی خانواده با رویکرد اسلامی.....
۵۸	زن و خانواده در ادیان.....
۶۰	زن و خانواده در نگاه اندیشمندان اسلامی.....
۶۲	تاریخ فمینیسم.....
۶۴	تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی.....
۶۶	زن و خانواده در نظام حقوقی ایران.....
۶۸	زن و خانواده در اسناد بین الملل.....
۷۰	جامعه‌شناسی جنسیت.....
۷۲	جنسیت و اخلاق.....
۷۴	جنسیت و تعلیم و تربیت.....
۷۶	روانشناسی خانواده.....
۷۸	آسیب‌های اجتماعی زنان و خانواده.....
۷۹	سیاست گذاری خانواده.....
۸۱	روش نگارش علمی.....
۸۲	روش تحقیق پیشرفته.....
۸۴	متون تخصصی انگلیسی ۱.....
۸۶	متون تخصصی انگلیسی ۲.....
۸۷	متون تخصصی عربی معاصر.....
۸۸	پایان نامه.....

ج- دروس جبرانی:

۸۹	جامعه‌شناسی عمومی.....
۹۰	تاریخ اندیشه غربی.....
۹۰	مقدمه علم حقوق.....
۹۰	زبان انگلیسی عمومی.....
۹۰	تحولات جمعیتی در ایران.....
۹۰	مباحث اسلامی- اجتماعی عفاف و حجاب.....
۹۰	فلسفه علوم انسانی.....

کلیات رشته

ماده ۱: عنوان رشته: عنوان رشته، عبارت است از «مطالعات اسلامی زن و خانواده».

ماده ۲: تعریف: «سطح سه آموزشی-پژوهشی رشته‌ی «مطالعات اسلامی زن و خانواده» سطحی از تحصیلات حوزوی است که در آن طلاب، مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روشهای مربوط به آن رشته را در حد شناخت فرا می‌گیرند و توانائی پاسخ‌گویی به نیازهای علمی در سطح نیمه‌تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از پایان‌نامه، دانشنامه سطح سه رشته «مطالعات اسلامی زن و خانواده» را دریافت می‌کنند.

ماده ۳: اهداف

۱. تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه‌ی تعالی معنوی و اخلاقی؛
۲. شناخت مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به این رشته؛
۳. تقویت توان پژوهش در حد تحلیل و بررسی تطبیقی مسائل مرتبط با رشته؛
۴. ایجاد توان پاسخگویی به نیازهای علمی و مسائل مطالعات زنان و خانواده در حد تحلیل، تبیین و ترویج؛
۵. ایجاد توان تدریس در مقطع سطح دو و سطوح همپراز؛
۶. آماده‌سازی برای ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر.

ماده ۴: ضرورت:

- برخی از دلایل ضرورت ایجاد این رشته عبارتند از :
۱. نیاز رو به رشد نظام اسلامی به زنان آشنا با مباحث مربوط به «جنسیت» و «خانواده» در مدیریت‌های فرهنگی و حوزه‌های کارشناسی؛
 ۲. کشف و تبیین علمی جایگاه زن و خانواده در اندیشه اسلام؛
 ۳. نیاز حوزه‌های علمیه به اساتید زن در حوزه مسائل زن و خانواده؛
 ۴. مواجهه عالمانه با امواج فکری فمینیستی و التقاطی؛
 ۵. پاسخگویی به پرسشهای نوپدید در حوزه زن و خانواده؛
 ۶. ارائه الگوی جامع، کامل و فراگیر از زن و خانواده مسلمان بر اساس آموزه‌های قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام).

ماده ۵: سیاست‌ها

۱. تأکید بر استفاده از متون آموزشی اصلی، متقن، جامع و کاربردی در حد دوره؛
۲. اهتمام بر درک و بکارگیری متون و منابع در حد دوره؛
۳. توجه به اقتضائات و نقش محوری بانوان در تحکیم خانواده در محتوا و اجرای برنامه‌های درسی؛
۴. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
۵. توجه به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسایل علمی؛

۶. اولویت دادن به آموزش موضوعات اصلی رشته مطالعات زن و خانواده؛
۷. تأکید بر توسعه آموزشهای پژوهش محور؛
۸. تأکید بر حفظ سنت‌های اصیل حوزوی ضمن بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی به ویژه روش مشارکت فعال با استفاده از فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش؛
۹. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛
۱۰. توجه به استعدادسنجی طلاب در زمینه تحقیق، تبلیغ، تدریس و مدیریت در طول دوره؛
۱۱. جهت دهی محتوای دروس و فرآیند آموزش به سمت تولید دانش اسلامی؛
۱۲. توجه به مباحث و مسایل جنسیتی در طراحی عناوین و اهداف دروس و سرفصل‌ها.

مطالعات اسلامی زن و خانواده

مشخصات و اهداف دروس در یک نگاه

ردیف	نوع	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی					اهداف آموزشی	پیش نیاز
				نظری	عملی	کتابی	مبانی	تحقیق / ارائه کلامی	فعالیت	شغلی		
۱	مشترک	۳۱۶۱۳۰۱ ۰۲، ۰۳، ۰۴	فقه ۴ و ۳، ۲، ۱	۱۲	-	۱۵	۳	۲	-	-	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی با تأکید بر مسائل پرکاربرد رشته	-
۲		۳۱۶۱۴۰۱ ۰۲، ۰۳، ۰۴	اصول فقه ۴ و ۳، ۲، ۱	۸	-	۱۴	-	۲	-	۴	شناخت مسائل مهم اصولی با تأکید بر مسائل پرکاربرد در رشته	-
۳		۳۱۶۱۱۰۱	تجزیه و ترکیب	۲	-	۱۰	-	۵	۵	-	تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو	-
۴		۳۱۶۱۲۰۱ ۳۱۶۱۲۰۲	تفسیر قرآن و ۱ ۲	۴	-	۱۷	-	۳	-	-	شناخت تفسیر آیات با تأکید بر موضوعات تفسیر ۱ برای تفسیر ۲	-
۵		۳۱۶۱۶۰۱ ۳۱۶۱۶۰۲	عقاید خاص شیعه ۲ و ۱	۴	-	۲۰	-	-	-	-	تبیین استدلالی امامت و مباحثی مانند: انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل عقاید ۱ برای عقاید ۲	-
جمع واحد دروس مشترک ۳۰												
۶	تخصصی	۳۱۶۱۳۰۵ ۸ و ۷ و ۶ و ۵	فقه تخصصی ۵، ۸، ۷، ۶	۸	-	۱۵	۳	۲	-	-	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلالی فقه در موضوعات زنان و خانواده (بلوغ، نکاح، طلاق، ...)	فقه تخصصی ۵ برای ۶
۷		۳۱۶۱۴۰۵ ۶ و	اصول فقه تخصصی ۵ و ۶	۴	-	۱۴	-	۲	-	۴	شناخت مسائل مهم اصولی مرتبط با رشته (مستقلات عقلیه، سیره عقلاء و عرف، ...)	اصول فقه ۵- برای تخصصی ۵ برای ۶
۸		۳۱۶۱۳۰۹	فلسفه فقه	۲	-	۲۰	-	-	-	-	تبیین مبانی، مبادی و پیشفرض‌های علم فقه و اجتهاد با تأکید بر حل شبهات جدیدی که کارآمدی و مشروعیت آنها را با چالش مواجه میسازد.	تمامی دروس فقه و اصول
۹		۳۱۶۱۶۰۳ ۰۴ و	مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۲ و ۱	۴	-	۱۷	-	۳	-	-	شناخت استدلالی مباحث کلامی مؤثر در مباحث زنان و خانواده (شامل مباحث انسان‌شناسی، ماهیت و جایگاه وحی، جایگاه عقل، عرف، جامعیت دین، خاتمیت، شؤون پیامبر، ثبات و تغییر در دین)	مبانی کلامی ۱ برای ۲
۱۰		۳۱۶۲۳۰۱	زن در اسلام	۲	-	۱۶	-	۴	-	-	شناخت مبانی نظری و اصول حاکم بر نظام شخصیت زن از دیدگاه قرآن، سنت و عقل	-
۱۱		۳۱۶۱۸۰۱	زن در فرهنگ صدر اسلام (در دوران معصومین علیه السلام)	۲	-	۱۴	-	۴	۲	-	شناخت وضعیت اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی زنان در صدر اسلام (در دوران معصومین علیهم السلام) به ویژه در مقایسه با دوره جاهلی	-
۱۲		۳۱۶۲۳۰۲	تحولات زن و خانواده در ایران معاصر	۲	-	۱۴	-	۵	۱	-	تبیین تحولات حقوقی، فرهنگی و اجتماعی درباره زنان و خانواده از دوره مشروطه تاکنون	-
۱۳		۳۱۶۲۳۰۳	جامعه‌شناسی خانواده با رویکرد اسلامی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	تبیین اسلامی درباره مباحث مهم خانواده با رویکرد جامعه‌شناسی مانند ماهیت، کارکرد، ساختار، ازدواج، نقش‌ها، خشونت، طلاق، والدگری، بعد خانوار و روابط خویشاوندی	جامعه‌شناسی عمومی

مشخصات و اهداف دروس در یک نگاه

ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی					پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میان	تحقیق / ارائه کلامی	فعالیت	شفاهی	
۱۴	۳۱۶۲۳۰۴	زن و خانواده در ادیان	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	زن در اسلام
۱۵	۳۱۶۲۳۰۵	زن و خانواده در نگاه اندیشمندان اسلامی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	زن در اسلام
۱۶	۳۱۶۱۸۰۶	تاریخ فمینیسم	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۱۷	۳۱۶۲۳۰۶	تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	تاریخ فمینیسم
۱۸	۳۱۶۲۳۰۷	زن و خانواده در نظام حقوقی ایران	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	زن در اسلام
۱۹	۳۱۶۲۳۰۸	زن و خانواده در اسناد بین الملل	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۲۰	۳۱۶۲۳۰۹	جامعه شناسی جنسیت	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی
۲۱	۳۱۶۱۹۰۱	جنسیت و اخلاق	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۲۲	۳۱۶۱۹۰۲	جنسیت و تعلیم و تربیت	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۲۳	۳۱۶۱۹۰۳	روان شناسی خانواده	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۲۴	۳۱۶۲۳۱۰	آسیب‌های اجتماعی زنان و خانواده	-	۱	۷	-	۱۳	-	-	-
۲۵	۳۱۶۲۳۱۱	سیاست گذاری خانواده	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	تحولات زن و خانواده در ایران معاصر، جامعه شناسی خانواده با رویکرد اسلامی
۲۶	۳۱۶۲۳۰۱	روش نگارش علمی	-	۱	۱۰	-	۱۰	-	-	-

مشخصات و اهداف دروس در یک نگاه

ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی					پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میانجی	ارائه کلامی / تحقیق	فعالیت	شفاهی	
۲۷	۳۱۶۲۲۰۲	روش تحقیق پیشرفته	۲	-	۱۰	-	۱۰	-	-	روش نگارش علمی
۲۸	۳۱۶۲۱۰۱ و ۰۲	متون تخصصی انگلیسی ۱ و ۲	۴	-	۱۷	-	۳	-	-	-
۲۹	۳۱۶۱۱۰۲	متون تخصصی عربی معاصر	۲	-	۸	-	۷	۵	-	-
۳۰	۳۱۶۲۴۰۱	پایان نامه	-	۴	-	-	-	۲۰	-	روش تحقیق پیشرفته

جمع واحد دروس تخصصی ۶۲

۳۱	۳۱۶۲۳۱۲	مقدمه علم حقوق	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	شناخت مفهوم، موضوع، هدف، روش، اصطلاحات و مسائل علم حقوق و مکاتب و نظامهای رایج حقوقی جهان	-
۳۲	۳۱۶۱۸۰۲	تاریخ اندیشه غربی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	آشنایی با دوره‌های اندیشه غربی با تأکید بر نسبت اندیشه با دین و تأثیر این اندیشه در ایران معاصر	-
۳۳	۳۱۶۲۳۱۳	جامعه شناسی عمومی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	آشنایی با مفاهیم، بینش جامعه شناختی، حوزه‌های مختلف جامعه‌شناسی و مهم‌ترین متفکران این دانش	-
۳۴	۳۱۶۲۳۱۴	تحولات جمعیتی در ایران	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	شناخت چالش‌ها و سیاست‌های جمعیتی در ایران و جهان و تحلیل پدیده کاهش و افزایش جمعیت در ایران	-
۳۵	۳۱۶۲۳۱۵	مباحث اسلامی - اجتماعی عفاف و حجاب	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	بررسی ابعاد مختلف اسلامی - اجتماعی حوزه عفاف و حجاب و آشنایی با الزامات راهبردی این حوزه	-
۳۶	۳۱۶۲۳۱۶	فلسفه علوم انسانی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	شناخت پارادایم‌های رایج در علوم انسانی و نقد آن‌ها و شناخت مبانی علوم انسانی اسلامی	-
۳۷	۳۱۶۲۱۰۳	زبان انگلیسی عمومی	۲	-	۱۷	-	۳	-	-	تقویت درک و فهم متون انگلیسی	-

جمع واحد دروس جبرانی ۱۴

جمع کل واحد ۱۰۶

فقه ۱

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی با تأکید بر مسایل پرکاربرد رشته
ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به امتحان میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. شرایط تکلیف و علامات بلوغ به همراه تبیین ادله بلوغ
۲. دماء ثلاثه: حیض، نفاس و استحاضه (یک جلسه احتلام بانوان بحث شود)
۳. یمین، نذر و عهد
۴. امر به معروف و نهی از منکر

نکته: مباحثی مانند «نماز قضای والدین» می‌تواند به عنوان تحقیق کلاسی ارائه شود.

منبع اصلی:

ایروانی، باقر، دروس التمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۲۶ ق، موسسه الفقه و النشر، قم، ایران.

منابع فرعی:

۱. عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیه، جلد ۱، ۱۳۸۸، دارالعلم، قم، ایران.
۲. عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، مسالک الافهام إلی تنقیح شرایع الإسلام، جلد ۲، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران.

فقه ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقهی و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی با تأکید بر مسایل پرکاربرد رشته
ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به امتحان میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مبحث بیع

- شرائط عقد بیع
- شرائط متعاقدين
- شرائط عوضين

۲. مبحث خيارات

- خيار مجلس
- خيار حيوان
- خيار شرط
- خيار تخلف شرط
- خيار غبن
- خيار عيب
- خيار تأخير
- خيار رؤيت

۳. مبحث ربا

- اقسام و احكام ويژه ربا
- بيع صرف و سلم

۴. مبحث كسب‌های حرام

- غنا
- غيبت
- قمار

منبع اصلی:

عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، الروضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، جلد ۱، ۱۳۸۸، دارالعلم، قم، ایران.

منابع فرعی:

۱. ایروانی، باقر، دروس التمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۲۶ ق، مؤسسه الفقه و النشر، قم، ایران.
۲. عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، مسالک الافهام إلى تنقیح شرایع الإسلام، جلد ۲، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران.
۳. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، ۴ جلد، ۱۴۰۸ ق، اسماعیلیان، قم، ایران.
۴. مغنیه، محمدجواد، فقه الامام الصادق علیه السلام، ۶ جلد، ۱۳۸۴، سبطين، قم، ایران.

فقه ۳

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقهی و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی با تأکید بر مسایل پرکاربرد رشته
ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به امتحان میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مبحث ارث

- موجبات ارث
- فروض ارث
- ارث بالفرض و بالقربه
- حاجب
- عول و تعصیب
- طبقات ارث
- ارث زوجه

۲. مبحث حدود

- موجبات حد
- تعزیر
- اقامه حدود در عصر غیبت

۳. مبحث قصاص

- قصاص و انواع آن
- قصاص نفس
- وسائل اثبات قتل عمدی
- احکام قصاص نفس

۴. مبحث دیات

- دیه و اقسام آن
- مقدار دیه

منبع اصلی:

ایروانی، باقر، دروس التمهيدية في الفقه الاستدلالي، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۲۶ ق، موسسه الفقه و النشر، قم، ایران.

منابع فرعی:

۱. عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، الروضه البهيه في شرح اللمعه الدمشقيه، جلد ۱، ۱۳۸۸، دارالعلم، قم، ایران.
۲. عاملی، زین الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، جلد ۲، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران.
۳. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرايع الاسلام في مسائل الحلال و الحرام، ۴ جلد، ۱۴۰۸ ق، اسماعیلیان، قم، ایران.
۴. مغنیه، محمدجواد، فقه الامام الصادق علیه السلام، ۶ جلد، ۱۳۸۴، سبطين، قم، ایران.

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقهی و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی با تأکید بر مسائل پرکاربرد رشته

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به امتحان میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مبحث ظهار

- ظهار و حکم آن
- شرائط ظهار

۲. مبحث ایلاء

- تعریف ایلاء
- احکام ایلاء

۳. مبحث لعان

- تعریف لعان
- کیفیت لعان
- احکام لعان

۴. مبحث قضا

- قضاوت در شریعت
- شروط قاضی
- کیفیت قضاوت
- شروط شنیدن دعوی
- راههای اثبات
- تقسیم مال مشترک
- احکام عام در مورد قضاوت

۵. مبحث شهادات

- شرائط شاهد
- اختلاف حقوق در اثبات

- احكام عمومى درباره شهادت

منبع اصلى:

ايروانى، باقر، دروس التمهيدية فى الفقه الاستدلالي، ١٣٨٤ش، ١٤٢٦ق، مؤسسه الفقه و النشر، قم، ايران.

منابع فرعى:

١. عاملى، زين الدين بن على بن احمد (شهيد ثانى)، الروضه البهييه فى شرح اللمعه دمشقيه، جلد ١، ١٣٨٨، دارالعلم، قم، ايران.
٢. عاملى، زين الدين بن على بن احمد (شهيد ثانى)، مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، جلد ٢، ١٣٨٣، بنياد معارف اسلامى، قم، ايران.
٣. محقق حلى، جعفر بن حسن، شرايع الاسلام فى مسائل الحلال و الحرام، ٤ جلد، ١٤٠٨ق، اسماعيليان، قم، ايران.
٤. مغنيه، محمدجواد، فقه الامام الصادق عليه السلام، ٦ جلد، ١٣٨٤، سبطين، قم، ايران.

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی با تأکید بر مسائل پرکاربرد در رشته

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. حکم شرعی و تقسیماتش

- احکام تکلیفی و وضعی
- حکم واقعی و ظاهری
- شمول حکم نسبت به عالم و جاهل
- امارات و اصول
- تنافی بین احکام ظاهری
- وظیفه احکام ظاهری
- قضایای حقیقه و خارجیه احکام

۲. قطع

- حجیت قطع
- قطع طریقی و موضوعی
- حکم تجری
- علم اجمالی

منبع اصلی:

صدر، سیدمحمدباقر، دروس فی علم الاصول، الحلقة الثالثة، چاپ سوم، ۱۴۳۵ ق، انتشارات دارالعلم، قم، ایران.
محدوده: ۲۷ درس شامل: درس‌های ۳ تا ۱۶ و ۲۲ تا ۲۴ (از الحكم الشرعی و تقسیماته تا الدلیل الشرعی اللفظی - از الامر و ادوات الطلب تا الاطلاق و اسم الجنس)

منابع فرعی:

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)، ۱۳۷۶ ش، چاپ ۲، قدس، قم، ایران

و شروح آن.

۲. انصاری، مرتضی بن محمد امین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۴۰۰ش، ناشر: مجمع الفكر الاسلامی، قم، ایران.
۳. آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ش، ناشر: دارالفکر، قم، ایران.
۴. بهسودی، سید محمد، مصباح الاصول: تقرير الابحاث سماحه آيه الله العظمى السيد ابوالقاسم الموسوى الخوئى الاصول العملیه، ۱۴۲۲ق، ناشر: مؤسسه احيا آثار الامام الخوئى، قم، ایران.
۵. حائرى يزدى، عبدالکريم، درر الفوائد، ۱۴۱۸ق، ناشر: جماعه المدرسين فى الحوزة العلميه بقم، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ایران.
۶. خوئى الغروى، سيد ابوالقاسم، أجود التقريرات (تقرير أبحاث مرحوم ميرزاى نائينى)، ۱۳۶۸ش، نشر کتابفروشى مصطفى، قم، ایران.
۷. سبحانى تبريزى، جعفر، تهذيب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظيم و نشر آثار امام خمينى، تهران، ایران.
۸. سبحانى، جعفر، المحصول فى علم الاصول، ۱۳۷۷ش، ناشر: مؤسسه تعليماتى و تحقيقاتى امام صادق (عليه السلام)، قم، ایران.
۹. شاهرودى، سيد محمود، بحوث فى علم الاصول (تقرير ابحاث خارج اصول شهيد صدر) انتشارات مركز فقهى ائمه اطهار، ۱۴۰۱ش، قم، ایران.
۱۰. المظفر، محمدرضا، اصول الفقه، ۱۴۳۰ق، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، تهران.

اصول فقه ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی با تأکید بر مسائل پرکاربرد در رشته

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. دلیل شرعی لفظی

- اوامر
 - O طلب و اقسام آن
 - O اوامر مولوی و ارشادی
 - O مرة و تکرار
 - O فور و تراخی
- اطلاق و تقیید
 - O اسم الجنس
 - O قیود احترازیه
 - O مقدمات حکمت
- عموم و خصوص
 - O اقسام و ادوات عموم
 - O دلالت جمع معرف به «ال»
 - O نکره در سیاق نفی یا نهی
- مفاهیم
 - O مفهوم شرط
 - O مفهوم وصف
 - O مفهوم غایت
 - O مفهوم استثناء
 - O مفهوم حصر

۲. دلیل شرعی غیرلفظی

- فعل معصوم (علیه السلام)
- تقریر معصوم (علیه السلام)

منبع اصلی:

صدر، سیدمحمدباقر، دروس فی علم الاصول، الحلقة الثالثة، چاپ سوم، ۱۴۳۵ ق، انتشارات دارالعلم، قم، ایران.
محدوده: ۱۹ درس شامل: از درس ۲۵ تا ابتدای درس ۴۵ از جلد اول (از الاطلاق و اسم الجنس تا ابتدای وسائل
الاثبات التعبدی)

منابع فرعی:

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)، ۱۳۷۶ ش، چاپ ۲، قدس، قم،
ایران

و شروح آن.

۲. انصاری، مرتضی بن محمدامین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۴۰۰ ش، ناشر: مجمع الفکر الاسلامی، قم، ایران.

۳. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ ش، ناشر: دارالفکر، قم، ایران.

۴. بهسودی، سیدمحمد، مصباح الاصول: تقریر الابحاث سماحه آیه الله العظمی السید ابوالقاسم الموسوی الخوئی الاصول
العملیه، ۱۴۲۲ ق، ناشر: مؤسسه احیا آثار الامام الخوئی، قم، ایران.

۵. حائری یزدی، عبدالکریم، درر الفوائد، ۱۴۱۸ ق، ناشر: جماعه المدرسین فی الحوزة العلمیه بقم، مؤسسه النشر
الإسلامی، قم، ایران.

۶. خوئی الغروی، سیدابوالقاسم، أجود التقريرات (تقریر أبحاث مرحوم میرزای نائینی)، ۱۳۶۸ ش، نشر کتابفروشی
مصطفوی، قم، ایران.

۷. سبحانی تبریزی، جعفر، تهذیب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران، ایران.

۸. سبحانی، جعفر، المحصول فی علم الاصول، ۱۳۷۷ ش، ناشر: مؤسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق (علیه السلام)، قم،
ایران.

۹. شاهرودی، سید محمود، بحوث فی علم الاصول (تقریر ابحاث خارج اصول شهید صدر)، انتشارات مرکز فقهی ائمه اطهار، ۱۴۰۱ش، قم، ایران.

۱۰. المظفر، محمدرضا، اصول الفقه، ۱۴۳۰ق، مؤسسه النشر الاسلامی، قم، تهران.

مطالعات اسلامی زن و خانواده

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی با تأکید بر مسائل پرکاربرد در رشته

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. وسایل اثبات ادله شرعی

- اثبات وجدانی

- O تواتر

- O اجماع

- O شهرت

- اثبات تعبدی

- O اثبات اصل حجیت اخبار (از راه کتاب، سنت و عقل)

- O دایره حجیت اخبار

- O قاعده «تسامح در ادله سنن»

۲. حجیت ظواهر

- تقسیم دلالت به نص، ظاهر و مجمل

- نظریه حجیت ظواهر (اصاله الظهور)

- ظهور ذاتی و ظهور موضوعی

- تفصیلات در حجیت

منبع اصلی:

صدر، سیدمحمدباقر، دروس فی علم الاصول، الحلقة الثالثة، چاپ سوم، ۱۴۳۵ ق، انتشارات دارالعلم، قم، ایران.

محدوده: ۱۲ درس شامل: درس‌های ۴۵ تا ۵۷ (از وسائل الاثبات التعبدی تا ابتدای الدلیل العقلی)

منابع فرعی:

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)، ۱۳۷۶ ش، چاپ ۲، قدس، قم، ایران

و شروح آن.

۲. انصاری، مرتضی بن محمد امین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۴۰۰ش، ناشر: مجمع الفكر الاسلامی، قم، ایران.
۳. آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ش، ناشر: دارالفکر، قم، ایران.
۴. بهسودی، سید محمد، مصباح الاصول: تقرير الابحاث سماحه آيه الله العظمى السيد ابوالقاسم الموسوى الخوئى الاصول العملیه، ۱۴۲۲ق، ناشر: مؤسسه احيا آثار الامام الخوئى، قم، ایران.
۵. حائرى يزدى، عبدالکريم، درر الفوائد، ۱۴۱۸ق، ناشر: جماعه المدرسين فى الحوزة العلميه بقم، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ایران.
۶. خوئى الغروى، سيد ابوالقاسم، أجود التقريرات (تقرير أبحاث مرحوم ميرزاى نائينى)، ۱۳۶۸ش، نشر کتابفروشى مصطفى، قم، ایران.
۷. سبحانى تبريزى، جعفر، تهذيب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظيم و نشر آثار امام خمينى، تهران، ایران.
۸. سبحانى، جعفر، المحصول فى علم الاصول، ۱۳۷۷ش، ناشر: مؤسسه تعليماتى و تحقيقاتى امام صادق (عليه السلام)، قم، ایران.
۹. شاهرودى، سيد محمود، بحوث فى علم الاصول (تقرير ابحاث خارج اصول شهيد صدر)، انتشارات مركز فقهى ائمه اطهار، ۱۴۰۱ش، قم، ایران.
۱۰. المظفر، محمدرضا، اصول الفقه، ۱۴۳۰ق، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، تهران.

اصول فقه ۴

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی با تأکید بر مسائل پرکاربرد در رشته

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. دلیل عقلی

● قاعده استحاله تکلیف به غیر مقدور

● باب تزاحم

● مرجحات باب تزاحم

● وجوب غیری مقدمه واجب

● امتناع اجتماع امر و نهی

● مسئله ضد

● دلالت نهی بر فساد

● نهی در عبادات

● نهی در معاملات

● ملازمه بین حکم عقل و حکم شرع

۲. حجیت دلیل عقلی

منبع اصلی:

صدر، سیدمحمدباقر، دروس فی علم الاصول، الحلقة الثالثة، چاپ سوم، ۱۴۳۵ ق، انتشارات دارالعلم، قم، ایران.

محدوده: ۱۵ درس، شامل درس‌های ۵۸ و ۵۹ - ۶۱ تا ۶۳ - ۶۵ - ۷۲ تا ۷۴ - ۷۷ تا ۸۲ از جلد اول (از دلیل العقلی

تا ابتدای حالات ارتفاع القدره، از شرطیه القدره بالمعنی الاعم تا ابتدای قاعده امکان الوجوب المشروط، از المسئولیه تجاه

القيود و المقدمات، تا ابتدای القيود المتاخره زمانا عن المقيد، از الوجوب الغیری لمقدمات الواجب تا دلالة الاوامر

الاضطراريه و الظاهريه على الاجزاء، از امتناع اجتماع الامر و النهی تا خصائص الاصول العمليه)

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)، ۱۳۷۶ ش، چاپ ۲، قدس، قم، ایران
و شروح آن.
۲. انصاری، مرتضی بن محمد امین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۴۰۰ ش، ناشر: مجمع الفکر الاسلامی، قم، ایران.
۳. آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ ش، ناشر: دارالفکر، قم، ایران.
۴. بهسودی، سید محمد، مصباح الاصول: تقریر الابحاث سماحه آیه الله العظمی السید ابوالقاسم الموسوی الخوئی الاصول العملیه، ۱۴۲۲ ق، ناشر: مؤسسه احیا آثار الامام الخوئی، قم، ایران.
۵. حائری یزدی، عبدالکریم، درر الفوائد، ۱۴۱۸ ق، ناشر: جماعه المدرسین فی الحوزة العلمیه بقم، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ایران.
۶. خوئی الغروی، سید ابوالقاسم، أجود التقريرات (تقریر أبحاث مرحوم میرزای نائینی)، ۱۳۶۸ ش، نشر کتابفروشی مصطفوی، قم، ایران.
۷. سبحانی تبریزی، جعفر، تهذیب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران، ایران.
۸. سبحانی، جعفر، المحصول فی علم الاصول، ۱۳۷۷ ش، ناشر: مؤسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق (علیه السلام)، قم، ایران.
۹. شاهرودی، سید محمود، بحوث فی علم الاصول (تقریر ابحاث خارج اصول شهید صدر)، انتشارات مرکز فقهی ائمه اطهار، ۱۴۰۱ ش، قم، ایران.
۱۰. المظفر، محمدرضا، اصول الفقه، ۱۴۳۰ ق، مؤسسه النشر الاسلامی، قم، تهران.

تفسیر قرآن ۱

شناسه درس: ۳۱۶۱۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت تفسیر آیات با تاکید بر موضوعات پرکاربرد رشته

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- جنسیت و زبان قرآن
- سبک های تفسیری
- مساله شدن زن برای مفسران

۲. خلقت زن در قرآن

- خلقت مستقل حوا یا خلقت از بدن آدم و دلالت های آن، بررسی آیات نساء (۱)، اعراف (۱۸۹)، زمر (۶)
- تأخیر یا همزمانی خلقت و دلالت های آن، بقره (۳۰ به بعد)
- ۳. جایگاه انسانی و معنوی زن در قرآن
- کمالات معنوی و درجات بهشتی زن در قرآن، آل عمران (۶۱، ۱۹۵)، نساء (۱۲۴)، توبه (۷۱)، رعد (۲۳)، نحل (۹۷)، احزاب (۳۵)، یس (۵۶) غافر (۸، ۴۰) فتح (۵)، حدید (۱۲، ۱۸)، تحریم (۱۱، ۱۲)
- هدف مشترک، دشمن مشترک، مسئولیت مشترک (مثل امر به معروف و نهی از منکر) و ارزش های مشترک زنان اسوه [تحریم / ۱۲ و ۱۱، آل عمران / ۶۱، احزاب / ۳۳]

۴. تفاوت های زن و مرد در قرآن

- تفاوت های تکوینی: بقره (۲۸۲)، نساء (۳۴)، زخرف (۱۸)
- تفاوت در نقش ها و حقوق

○ سرپرستی خانواده: نساء (۳۴)

○ ارث

○ قصاص

○ شهادت : بقره (۲۸۲)

○ چند همسری

توضیحات:

- ۱ - روش بحث در طرح شبهات ابتدا تقریب شبهه سپس پاسخ منابع اصلی تسنن و اشکالات آن و سپس پاسخ منابع شیعی و احیاناً اضافاتی از نویسندگان یا استاد است.
- ۲ - روش مقایسه‌ای میان قرآن و کتاب مقدس در موارد مثل آیات مربوط به خلقت زن و عادت ماهیانه می‌تواند نگاه مترقیانه اسلام به زن را بهتر تبیین نماید.
- ۳ - آیات ذکر شده از باب نمونه است.

منبع اصلی:

طباطبائی، سیدمحمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ۲۰ ج، ناشر: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، ۱۳۹۳ق، بیروت، لبنان.

منابع فرعی:

۱. بحرانی، سیدهاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ۱۴۰۵ق، ناشر: مؤسسه البعثه، مرکز الطباعة و النشر، قم، ایران.
۲. سیوطی، جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر، الدر المنثور فی التفسیر بالمأثور، ۸ جلد، ۱۳۷۷ق، انتشارات اسلامیة و جعفری، تهران، ایران.
۳. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ۵ جلد، ۱۴۰۸ق، ناشر: دار المعرفه، بیروت، لبنان.
۴. زمخشری، محمود بن عمر، ترجمه انصاری خوشابر، مسعود، کشف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل فی وجوه التأویل، ۴ ج، ۱۳۸۹ش، ناشر: ققنوس، تهران، ایران.

تفسیر قرآن ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تفسیر قرآن ۱

هدف: شناخت تفسیر آیات با تأکید بر موضوعات پر کاربرد رشته

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. تفاوت‌های زن و مرد در قرآن

- بررسی شبهات مربوط به شخصیت زن
- برتری پسر بر دختر [آل عمران (۳۶)، اسراء (۴۰) صافات (۱۴۹)، زخرف (۱۶)، طور (۳۹)، نجم (۲۱)، (۲۰)]
- کید زنان [یوسف (۲۸)]
- حرث بودن زن [بقره (۲۲۳)]
- اغوای آدم توسط حوا
- درجه و فضیلت مردان [بقره (۲۲۸)، نساء (۳۴)]
- طفیلی بودن زن [اعراف (۱۸۹)، روم (۲۱)]

۲. خانواده و روابط خانوادگی

- ازدواج
- رابطه مادر و فرزند [بقره (۲۳۳)]
- رابطه زن و شوهر [نساء (۱۹ و ۳۴ و ۳۵)]
- طلاق [بقره (۲۲۸ و ۲۳۱)]

۳. زن در اجتماع

- پوشش و حجاب
- روابط زن و مرد
- ازدواج موقت

۴. نگاه کلی قرآن به زن

توضیحات:

۱. روش بحث در طرح شبهات ابتدا تقریب شبهه سپس پاسخ منابع اصلی تسنن و اشکالات آن و سپس پاسخ منابع شیعی و احیاناً اضافاتی از نویسندگان یا استاد است.
۲. روش مقایسه‌ای میان قرآن و کتاب مقدس در موارد مثل آیات مربوط به خلقت زن و عادت ماهیانه می‌تواند نگاه مترقیانه اسلام به زن را بهتر تبیین نماید.
۳. آیات ذکر شده از باب نمونه است.

منبع اصلی:

طباطبائی، سید محمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ۲۰ ج، ناشر: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، ۱۳۹۳ق، بیروت، لبنان.

منابع فرعی:

۱. بحرانی، سیدهاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ۱۴۰۵ق، ناشر: مؤسسه البعثة، مرکز الطباعة و النشر، قم، ایران.
۲. سیوطی، جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر، الدر المنثور فی التفسیر بالمأثور، ۸ جلد، ۱۳۷۷ق، انتشارات اسلامیة و جعفری، تهران، ایران.
۳. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ۵ جلد، ۱۴۰۸ق، ناشر: دار المعرفه، بیروت، لبنان.
۴. زمخشری، محمود بن عمر، ترجمه انصاری خوشابر، مسعود، کشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل فی وجوه التأویل، ۴ ج، ۱۳۸۹ش، ناشر: ققنوس، تهران، ایران.

عقائد خاصه شیعه ۱

شناسه درس: ۳۱۶۱۶۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین استدلالی امامت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل
ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات: شیعه‌شناسی (مفهوم لغوی و اصطلاحی)

۲. خداشناسی

- معناشناسی توحید و شرک
- مراتب توحید و شرک
- ملاک توحید و شرک
- مصادیق و فروع مسئله توحید و شرک (توسل، شفاعت، تبرک، زیارت قبور، بناء برقبور، نماز و دعا در کنار قبور، سوگند
- به غیر خدا، برگزاری موالید و وفیات اولیاء الله)
- حقیقت سنت
- حقیقت بدعت
- ملاک بدعت
- اقسام بدعت
- ایمان و کفر (بررسی مسئله تکفیر و رویکرد اسلام در قبال آن)
- تنزیه صفات و نفی تجسیم و تفویض
- امر بین الامرین و نفی جبر و تفویض
- بداء

۳. نبوت

- ایمان آباء و اجداد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امیرالمؤمنین (علیه السلام)
- قرآن (اعجاز و تحریف ناپذیری آن)

۴. معاد

- حیات برزخی

۵. برخی از فروع فقهی مورد اختلاف

- اذان (شهادت به ولایت، بررسی عبارت حیّ علی خیر العمل و الصلاة خیر من النوم)
- وضو
- خمس
- سجده بر مهر
- تقیه
- جمع بین دو نماز
- لعن (فلسفه، ادله و تفاوت آن با سب)
- نذر و قربانی
- تاریخ پیدایش شیعه و نقد آراء مخالف

منابع:

۱. فرمانيان، مهدي، دروس في العقائد الخاصة بالشيعة الامامية، ۱۴۰۰ش، چاپ سوم، مركز نشر هاجر، قم، ايران.
۲. الكهنوي، السيد حامد حسين، ميلاني، علي حسيني، نفحات الازهار في خلاصه عبققات الانوار للعلم الحجة، ۱۴۱۴ قمری، چاپ ۱، السيد علي الحسيني الميلاني، بی جا.
۳. حمود، محمد جميل، الفوائد البهية في شرح العقائد الامامية، جلد ۱، ۱۳۸۳، چاپ ۱، فقه، قم، ايران.
۴. سبحانی تبریزی، جعفر، اضواء على عقائد الشيعة الامامية و تاريخهم، ۱۳۷۹، چاپ اول، مشعر، قم، ايران.
۵. سبحانی تبریزی، جعفر، الشيعة في موكب التاريخ، دراسه موضوعيه في منشأ الشيعة في ضوء الكتاب و السنه و التاريخ، ۱۳۷۵، ناشر: مشعر، قم، ايران.
۶. سبحانی تبریزی، جعفر، آئين و هابيت، ۱۳۶۶، چاپ چهارم، ناشر: دار القرآن الكريم، قم، ايران.
۷. شرف الدين، سيد عبد الحسين، المراجعات، ۱۴۲۶ق، چاپ ۲، المجمع العالمي لأهل البيت عليهم السلام، قم، ايران.
۸. شرف الدين، سيد عبد الحسين، و ابو مجتبى، النص و الاجتهاد، ۱۴۰۴ق، أبو مجتبى، بيروت، لبنان.

عقائد خاصه شیعه ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۶۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: عقاید خاصه شیعه ۱

هدف: تبیین استدلالی امامت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل
ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. امامت

- حقیقت امامت
- ضرورت و اهداف امامت
- صفات امام (عصمت، افضلیت، علم غیب و ولایت تکوینی)
- راه تعیین و شناخت امام

۲. اهل بیت (علیهم السلام)

- مقام و جایگاه اهل بیت (علیهم السلام)
- وجوب محبت و مؤدت نسبت به اهل بیت (علیهم السلام)
- مصادیق اهل بیت (علیهم السلام)
- حضرت زهرا (سلام الله علیها) (منزلت، عصمت، مصحف فاطمه (سلام الله علیها) و...)
- امام مهدی (علیه السلام) (تولد و نسب، طول عمر و غیبت)

۴. رجعت

- حقیقت رجعت
- امکان و وقوع رجعت
- رجعت و تناسخ
- زمان رجعت (رجعت صغری و کبری)
- رجعت کنندگان

۵. عدالت صحابه

۶. حکم مخالفین

۷. غلو

۱. فرمانیان، مهدی، دروس فی العقائد الخاصه بالشیعه الامامیه، ۱۴۰۰ش، چاپ سوم، مرکز نشر هاجر، قم، ایران.
۲. البشری، سلیم، العاملی، شرف‌الدین، عبدالحسین، المراجعات: رسائل متبادله بین العلمین، بی‌تا، بی‌جا.
۳. الکنهوی، السید حامدحسین، میلانی، علی حسینی، نفحات الازهار فی خلاصه عبقاتالانوار للعلم الحجه، ۱۴۱۴قمری، چاپ ۱، السید علی الحسینی المیلانی، بی‌جا.
۴. حمود، محمدجلیل، الفوائد البهیة فی شرح العقائد الامامیه، جلد ۱، ۱۳۸۳، چاپ ۱، فقه، قم، ایران.
۵. سبحانی تبریزی، جعفر، اضواء علی عقائد الشیعه الامامیه و تاریخهم، ۱۳۷۹، چاپ اول، مشعر، قم، ایران.
۶. سبحانی تبریزی، جعفر، الشیعه فی موبک التاریخ، دراسه موضوعیه فی منشأ الشیعه فی ضوء الکتاب و السنه و التاریخ، ۱۳۷۵، ناشر: مشعر، قم، ایران.
۷. سبحانی تبریزی، جعفر، آئین و هابیت، ۱۳۶۶، چاپ چهارم، ناشر: دارالقرآن الکریم، قم، ایران.
۸. شرف‌الدین، سیدعبدالحسین، و ابو مجتبی، النص و الاجتهاد، ۱۴۰۴ق، أبو مجتبی، بیروت، لبنان.

تجزیه و ترکیب

شناسه درس: ۳۱۶۱۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۵ نمره به تحقیق، ۵ نمره به ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. اهمیت تجزیه و ترکیب
 ۲. مفهوم شناسی تجزیه و بیان عناصر موثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبنی و حرف
 ۳. مفهوم شناسی ترکیب و بیان عناصر موثر در ترکیب کلمه و جمله
 ۴. اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشریحی)، یک وجهی و چند وجهی)
- توضیحات: شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن، ناظر به مباحث زنان را مشخص کرده و از همه طلاب می‌خواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سؤال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی می‌کنند.

منابع اصلی و فرعی:

۱. الدرریش، محیی الدین، اعراب القرآن الکریم و بیانه، ۱۴۱۵ق، ۱۰ جلد، دار ابن کثیر، دار الیمامه، الارشاد، دمشق، سوریه، بیروت، لبنان.
۲. الزجاج، ابراهیم بن سری، اعراب القرآن، تحقیق و درسه: ابراهیم الایاری، ۳ جلد، ۱۳۷۴ش، ۱۴۱۶ق، چاپ سوم، قم، ایران.
۳. زمخشری، محمود بن عمر، الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأفاویل فی وجوه التأویل، ۴ جلد، ۱۹۷۴م، دارالکتاب عربی، بیجا.

٤. صافى، سيد محمود، الجدول فى اعراب القرآن و صرفه و بيانه مع فوائد نحويه هامه، ١٣٨٣، چاپ ١، نشر احسان، تهران، ايران.

٥. طبرسى، فضل بن حسن، جوامع الجامع، ٣ جلد، ١٤٢٨ ق، چاپ سوم، جماعه المدرسين فى الحوزة العلميه بقم، مؤسسه النشر الإسلامى، قم، ايران.

مطالعات اسلامى رزن و خانواده

فقه تخصصی ۵

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلالی فقه در موضوعات زنان و خانواده (بلوغ، نکاح، طلاق، ...)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به آزمون میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

کتاب نکاح

• احکام نکاح

• ولایت پدر و پدربزرگ

• احکام ستر و نظر

• زنانی که ازدواج با آنان حرام است؛ به دلیل:

○ نسب (مادر، دختر، خواهر و ...).

○ سبب (ازدواج، شیردادن و ...).

○ احکام ازدواج

○ احکام شیردادن

○ شروط شیردادنی که موجب محرم شدن است.

*** نکاح بسیار به عنوان تحقیق کلاسی ارائه شود.

منبع اصلی:

ایروانی، باقر، دروس التمهیدیه فی الفقه الإستدلالی، ۱۳۸۴ش، ۱۴۲۶ق، مؤسسه الفقه للطباعة و النشر، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. عاملی، زین‌الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، الروضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، ۱ جلد، ۱۳۸۸، دارالعلم، قم، ایران
۲. عاملی، زین‌الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، مسالک الأفهام إلى تنقیح شرایع الاسلام، ۲ جلد، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران
۳. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام، ۴ جلد، ۱۴۰۸ق، اسماعیلیان، قم، ایران
۴. مغنیه، محمد جواد، فقه الامام الصادق علیه السلام، ۶ جلد، ۱۳۸۴سبطن، قم، ایران

فقه تخصصی ۶

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فقه تخصصی ۵

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلالی فقه در موضوعات زنان و خانواده (بلوغ، نکاح، طلاق، ...) **ارزشیابی:** ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به آزمون میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

ادامه نکاح

- مهر
- شرط ضمن عقد
- عیوب مجوز فسخ
- حضانت
- نفقه
- نشوز
- حق قسم

منبع اصلی:

ایروانی، باقر، دروس التمهیدیه فی الفقه الإسلامی، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۲۶ ق، مؤسسه الفقه للطباعة و النشر، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. عاملی، زین‌الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی)، مسالک الأفهام إلى تنقیح شرایع الاسلام، ۲ جلد، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران
۲. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، ۴ جلد، ۱۴۰۸ ق، اسماعیلیان، قم، ایران
۳. مغنیه، محمد جواد، فقه الامام الصادق علیه السلام، ۶ جلد، ۱۳۸۴ سبطن، قم، ایران

فقه تخصصی ۷

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلالی فقه در موضوعات زنان و خانواده (بلوغ، نکاح، طلاق، ...)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به آزمون میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

کتاب طلاق

- حقیقت طلاق
- شرایط صحت طلاق
- اقسام طلاق
- احکام عده
- احکام خلع و مبارات
- احکام طلاق

منبع اصلی:

ایروانی، باقر، دروس التمهیدیه فی الفقه الإستدلالی، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۲۶ ق، مؤسسه الفقه للطباعة و النشر، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. عاملی، زین‌الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی) الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیه، جلد ۱، ۱۳۸۸، دارالعلم، قم، ایران
۲. عاملی، زین‌الدین بن علی بن احمد (شهید ثانی) مسالک الأفهام إلی تنقیح شرایع الاسلام، جلد ۲، ۱۳۸۳، بنیاد معارف اسلامی، قم، ایران
۳. محقق حلی، جعفر بن حسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، جلد ۴، ۱۴۰۸ ق، اسماعیلیان، قم، ایران
۴. مغنیه، محمد جواد، فقه الامام الصادق علیه السلام، جلد ۶، ۱۳۸۴ سبطين، قم، ایران

فقه تخصصی ۸

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلالی فقه در موضوعات زنان و خانواده (بلوغ، نکاح، طلاق، ...)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به آزمون میانی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. قاعده لاضرر
۲. قاعده نفی حرج
۳. قاعده غرور
۴. قاعده فراش
۵. قاعده تسلط

منبع اصلی:

باقر، ایروانی، دروس تمهیدیه فی القواعد الفقهیه، ۲ جلد، ۱۴۰۰، چاپ سوم، مرکز نشر هاجر، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. مکارم شیرازی، ناصر، القواعد الفقهیه: ثلاثون قاعدة فقهیه عامه تجری فی مختلف ابواب الفقه، ۱۳۶۸، دار العلم، مدرسه امام علی بن ابیطالب علیه السلام، قم، ایران
۲. الموسوی البجنوردی، السید حسن، القواعد الفقهیه، ۱۳۷۷ چاپ اول، نشر الهادی، قم، ایران
۳. نوری همدانی، محمدجواد، قواعد مهم فقهی (ترجمه القواعد الفقهیه)، ۱۳۹۴ مدرسه علی بن ابی طالب علیه السلام، قم، ایران

اصول فقه تخصصی ۵

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول فقه ۴

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی مرتبط با رشته (مستقلات عقلیه، سیره عقلاء و عرف ...)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۴ نمره شفاهی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. اصول عملیه

• کلیات

○ تعریف و خصائص

○ اقسام (عقلی و شرعی)

○ مجرای اصول

• وظیفه مکلف در حالات شک در تکلیف

• در حالت شک بدوی

• برائت عقلی و برائت نقلی

• در حالت علم اجمالی

• منجزیت علم اجمالی

• شبهه محصوره و غیر محصوره

• در حالت شک در وجوب و حرمت

• دوران امر بین محذورین

• شک در اقل و اکثر

۲. استصحاب

• تعریف و ارکان استصحاب

• ادله روائی استصحاب

• مثبتات استصحاب

منبع اصلی:

صدر، سیدمحمدباقر، دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، ۳جلد، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، دارالصدر، قم، ایران.
محدوده: ۲۰ درس، شامل درس های ۱، ۳-۶، ۹-۱۳، ۴۱-۴۴ (درس ۴۴ تا و قد اعترض علی الاستدلال المذكور)
۴۷-۵۲. (از جلد دوم کتاب) از خصائص الاصول العملیه تا الاصول العملیه الشرعیه و العقلیه، از الاصول التنزیلیه
المحرزه تا الوظیفه الثانویه فی حاله الشک، از البحث حول حدیث الرفع تا استحباب الاحتیاط، از ادله الاستصحاب
(۱) تا و قد اعترض علی الاستدلال المذكور باعتراضات، از ارکان الاستصحاب (۱) تا عموم جریان الاستصحاب.

منابع فرعی:

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول، ۱۳۷۶ش، چاپ ۲، قدس، قم، ایران و شروح آن
۲. انصاری، مرتضی بن محمد امین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۳۷۴ش، چاپ ۵، دفتر انتشارات اسلامی، قم، ایران
۳. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین، مترجم عباسی، مسعود، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، دارالفکر، قم
۴. بهسودی، سیدمحمد سرور، مصباح الاصول: تقریرا لابیحات سماحه آیه الله العظمی السید ابوالقاسم الموسوی الخوئی الاصول العملیه، ۱۴۲۲ق، ناشر: موسسه احیا آثار الامام الخوئی، قم، ایران
۵. حائری یزدی، عبدالکریم، درر الفوائد، ۱۳۷۶ش، چاپ ۶، دفتر انتشارات اسلامی، قم
۶. خوئی الغروی، سیدابوالقاسم، أجود التقريرات (تقریر ابیات مرحوم میرزای نائینی)، ۱۳۷۷ش، چاپ اول، صاحب الامر
۷. سبحانی التبریزی، جعفر، تهذیب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران، ایران
۸. سبحانی تبریزی، جعفر، جلالی مازندرانی، محمود، المحصول فی علم الاصول، جلد ۲، ۱۳۷۷ش، چاپ اول، مؤسسه امام صادق علیه السلام، قم
۹. شاهرودی، سیدمحمود، بحوث فی علم الاصول (تقریر ابیات خارج اصول شهید صدر)، ۷ج، ۱۴۱۷ق، ۱۳۷۵ش، چاپ ۳، مؤسسه دائره معارف الفقه الاسلامی، قم

اصول فقه تخصصی ۶

شناسه درس: ۳۱۶۱۴۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول فقه تخصصی ۵

هدف: شناخت مسائل مهم اصولی مرتبط با رشته (مستقلات عقلیه، سیره عقلاء و عرف ...)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۴ نمره شفاهی، ۲ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. تعارض ادله
۲. تمایز باب تعارض از باب تراحم
۳. تعارض غیر مستقر
 - قاعده جمع عرفی «الجمع مهما أمکن أولى من الطرح»
 - حکومت
 - ورود
 - تقیید
 - تخصیص
۴. تعارض مستقر
 - اصل اولی در باب تعارض
 - قاعده ثانوی در باب تعارض
 - مرجحات روائی باب تعارض
 - تعدی از مرجحات منصوص
۵. مرجحات باب تراحم

منبع اصلی:

صدر، سید محمد باقر، دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، ۳ جلد، ۱۳۹۰ ش، چاپ اول، دارالصدر، قم
محدوده درس: ۱۵ درس، شامل درس‌های ۶۲-۷۶ از جلد دوم (از ابتدای الخاتمه فی تعارض الادله تا پایان کتاب)

۱. ابن شهید ثانی، حسن بن زین الدین، معالم الاصول، ۱۳۷۶ش، چاپ ۲، قم، ایران و شروح آن
۲. انصاری، مرتضی بن محمد امین، فرائد الاصول (الرسائل)، ۱۳۷۴ش، چاپ ۵، دفتر انتشارات اسلامی، قم
۳. آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین، مترجم عباسی، مسعود، کفایه الاصول، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، دارالفکر، قم

قم

۴. بهسودی، سید محمد سرور، مصباح الاصول: تقریر الابحاث سماحه آیه الله العظمی السید ابوالقاسم الموسوی

الخوئی

الاصول العملية، ۱۴۲۲ق، ناشر: مؤسسه احیا آثار الامام الخوئی، قم، ایران

۵. حائری یزدی، عبدالکریم، درر الفوائد، ۱۳۷۶ش، چاپ ۶، دفتر انتشارات اسلامی، قم
۶. خوئی الغروی، سید ابوالقاسم، أجود التقريرات (تقریر ابحات مرحوم میرزای نائینی)، ۱۳۷۷ش، چاپ اول، صاحب الامر

۷. سبحانی تبریزی، جعفر، تهذیب الاصول، انتشارات: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران، ایران
۸. سبحانی تبریزی، جعفر، جلالی مازندرانی، محمود، المحصول فی علم الاصول، جلد ۱۳۷۷، ۲ش، چاپ اول، مؤسسه امام

صادق، قم

۹. شاهرودی، سید محمود، بحوث فی علم الاصول (تقریر ابحات خارج اصول شهید صدر)، ج ۷، ۱۴۱۷ق،

۱۳۷۵ش، چاپ ۳، مؤسسه دائرة معارف الفقه الاسلامی، قم

۱۰. مظفر، محمدرضا، مترجم: غرویان، محسن، اصول الفقه، دارالفکر، قم

فلسفه فقه

شناسه درس: ۳۱۶۱۳۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: دروس فقه و اصول

هدف: تبیین مبانی، مبادی و پیش فرض‌های علم فقه و اجتهاد با تأکید بر حل شبهات جدیدی که کارآمدی و مشروعیت آنها را با چالش مواجه می‌سازد.

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات (مباحث مقدماتی):

- تعریف فلسفه فقه
- اهداف و فوائد فلسفه فقه
- علوم مرتبط با فلسفه فقه
- رویکردها در فلسفه فقه (توصیفی و تحلیلی و انتقادی)
- ساختار در فلسفه فقه

۲. تعریف و موضوع علم فقه

- اهداف علم فقه (دنیوی - اخروی، فردی - اجتماعی و فقه)

۳. مبانی علم فقه:

- مبانی انسان شناسی
- مبانی کلامی:
- فرهنگ و شریعت
- ثبات و تغییر در احکام
- تاریخی بودن فهم
- عدالت
- مقاصد شریعت
- مبانی تفسیر متنی
- مبانی صدور
- مبانی دین شناختی

۴. منابع علم فقه (انواع منابع و ادله، ترتیب منابع، تعامل منابع، جایگاه عقل، عرف و مصلحت)

۵. روش‌ها و رویکردهای علم فقه

۶. علوم مرتبط با فقه (اصول، رجال، حقوق، اخلاق و ...)

۷. تحولات علم فقه (تحولات ساختاری، تحولات روشی، تحول از نظر منابع، تحول از نظر مبانی و قلمرو مسائل و

...)

۸. قلمرو و دامنه فقه

۹. مکاتب فقهی

منبع اصلی:

ضیائی فر، سعید، فلسفه علم فقه، ۱۳۹۲ش، چاپ اول، «پژوهشگاه حوزه و دانشگاه» و نشر «سمت»

منابع فرعی:

۱. ضیائی فر، سعید، پیش‌درآمدی بر مکتب‌شناسی فقهی، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

۲. ضیائی فر، سعید، تأثیر اخلاق در اجتهاد (گفت و گو با جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه)، ۱۳۸۸ش، چاپ

اول، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

۳. ضیائی فر، سعید، جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد، ۱۳۹۷ش، چاپ ۳، بوستان کتاب، قم

۴. ضیائی فر، سعید، مکتب فقهی امام خمینی، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران

۵. علیدوست، ابوالقاسم، فقه و عقل، ۱۳۸۱ش، چاپ اول، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۶. علیدوست، ابوالقاسم، فقه و مصلحت، ۱۳۹۶ش، چاپ ۴، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۷. هادوی تهرانی، مهدی، مبانی کلامی اجتهاد در برداشت از قرآن کریم، ۱۳۸۵ش، چاپ ۳، خانه خرد

مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۱

شناسه درس: ۳۱۶۱۶۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث کلامی مؤثر در مباحث زنان و خانواده (شامل مباحث انسان‌شناسی، ماهیت و جایگاه وحی، جایگاه عقل، عرف، جامعیت دین، خاتمیت، شوون پیامبر، ثبات و تغییر در دین)

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. انسان‌شناسی

- انسان‌شناسی قرآنی (فطرت، طبیعت، عقل، اختیار، اراده، آگاهی، کرامت ذاتی، کرامت اکتسابی، مقام خلافت)
- ذات‌گرایی و نقد ذات‌گرایی
- رویکردهای تکاملی و داروینیستی
- انسان‌شناسی اگزیستانسیالیستی
- انسان‌شناسی پست مدرنیستی
- ۲. نظام تکوین در اندیشه اسلامی
- زوجیت
- خلقت حکیمانه
- غایت‌گرایی
- عدالت
- هدفمندی

منابع اصلی و فرعی:

۱. رجبی، محمود، انسان‌شناسی، ۱۳۸۰ش، چاپ ۱۸، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم
۲. ضیائی‌فر، سعید، پیش درآمدی بر مکتب‌شناسی فقهی، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳. ضیائی‌فر، سعید، تأثیر اخلاق در اجتهاد (گفت و گو با جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه)، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، پژوهشگاه

۴. ضیائی‌فر، سعید، جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد، ۱۳۹۷ش، چاپ ۳، بوستان کتاب، قم
۵. ضیائی‌فر، سعید، مکتب فقهی امام خمینی، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، تهران
۶. علیدوست، ابوالقاسم، فقه و عقل، ۱۳۸۱ش، چاپ اول، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۷. علیدوست، ابوالقاسم، فقه و مصلحت، ۱۳۹۶ش، چاپ ۴، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸. گرامی، غلامحسین، انسان در اسلام، ۱۳۸۴ش، چاپ اول، نشر معارف، قم
۹. مطهری، مرتضی، انسان در قرآن، ۱۴۰۱ش، چاپ ۵۳، صدرا، تهران
۱۰. مقالات علمی منتشره درباره انسان‌شناسی پست مدرنیستی
۱۱. نصری، عبدالله، مبانی انسان‌شناسی در قرآن، ۱۳۷۹ش، چاپ ۳، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر
۱۲. واعظی، احمد، انسان از دیدگاه اسلام، ۱۳۹۴ش، چاپ ۱۸، سمت، تهران
۱۳. هادوی تهرانی، مهدی، مبانی کلامی اجتهاد در برداشت از قرآن کریم، ۱۳۸۵ش، چاپ ۳، خانه خرد

مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۶۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مبانی کلامی مطالعات

جنسیت ۱

هدف: شناخت استدلالی مباحث کلامی مؤثر در مباحث زنان و خانواده (شامل مباحث انسان‌شناسی، ماهیت و جایگاه وحی، جایگاه عقل، عرف، جامعیت دین، خاتمیت، شؤون پیامبر، ثبات و تغییر در دین)

سرفصل‌ها:

۱. مبانی دین‌شناسی

- وحی
- جامعیت
- خاتمیت
- جاودانگی
- زبان دین
- شؤون پیامبر صلی الله علیه وآله و امام علیه السلام
- نسبیت‌گرایی
- قلمرو دین
- هرمنوتیک

۲. علم و دین

منابع اصلی و فرعی:

۱. جوادی آملی، عبدالله، وحی و نبوت در قرآن، ۱۳۸۱ش، چاپ اول، اسراء، قم
۲. سبحانی، جعفر، الالهیات علی هدی القرآن و السنه و العقل، ج ۱، ۱۳۷۱ش، ۱۴۱۳ق، مؤسسه الامام صادق، قم
۳. سعیدی مهر، محمد، آموزش کلام اسلامی، جلد ۱، ۱۳۹۴ش، چاپ ۲۱، طه
۴. شریفی، احمد حسین، خاتمیت، امامت و مهدویت، ۱۳۸۵ش، چاپ اول، صهبای یقین
۵. طباطبایی، سیدمحمد حسین، مباحثی در وحی و قرآن، ۱۳۶۰ش، چاپ اول، بنیاد علوم اسلامی
۶. فتحعلی، محمود، انسان، راه و راهنماشناسی، جلد ۳، ۱۳۸۷ش، چاپ ۳، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم
۷. کریمی، مصطفی، وحی شناسی، ۱۳۸۶ش، چاپ ۲، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم

۸. مصباح یزدی، محمد تقی، معارف قرآن ۴ و ۵ (راه و راهنماشناسی)، ۱۳۸۶ ش، چاپ اول، مؤسسه آموزشی و

پژوهشی

امام خمینی، قم

۹. مطهری، مرتضی، خاتمیت، ۱۳۷۶ ش، چاپ ۱۰، صدرا، تهران

مطالعات اسلامی زن و خانواده

زن در اسلام

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مبانی نظری و اصول حاکم بر نظام شخصیت زن از دیدگاه قرآن، سنت و عقل

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی، ۴ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. جایگاه زن در اسلام

• معنانشناسی جایگاه انسانی

• مقدمه‌ای در بررسی جایگاه انسانی زن در تاریخ اندیشه غرب

• جایگاه انسانی زن در رویکرد قرآنی و فلسفی

۲. جایگاه ارزشی زن در اسلام

• معنانشناسی ارزش و ارزشمندی

• دیدگاه‌ها درباره جایگاه ارزشی زن: فروتری، فراتری، برابری، مکملیت

• شبهه‌شناسی درباره جایگاه ارزشی زن با توجه به آیات و روایات

۳. هویت جنسی و جنسیتی

• معنانشناسی هویت، جنس و جنسیت

• نظریه‌های مختلف در شکل‌گیری هویت جنسی و جنسیتی در روانشناسی و جامعه‌شناسی

• دیدگاه اسلامی و نقد نظریه‌های فمینیستی

۴. زن و حقوق

• برابری

• عدالت جنسیتی

• نظریات اسلامی درباره برابری و عدالت جنسیتی

۵. زن و اقتصاد

۶. زن و اجتماع

۷. زن و سیاست

• زن و فرهنگ سیاسی

- زن و عمل سیاسی
- زن و مناصب سیاسی

منبع اصلی:

علاسوند، فریبا، زن در اسلام، ۱۳۹۲ش، چاپ ۲، پژوهشکده زن و خانواده، قم

منبع فرعی:

۱. بستان، حسین، اسلام و تفاوت‌های جنسیتی، ۱۳۹۰قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۲. بستان، حسین، دهقان‌نژاد، رضا، زن در قرآن، ۱۳۹۷ش، چاپ اول، سمت، تهران، ایران
۳. تشکری، زهرا، زن در نگاه روشنفکران، ۱۳۸۱ش، چاپ اول، طه، قم، ایران
۴. رودگر، نرجس، فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایشها و نقد، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، قم
۵. زن، خانواده و اصلاح الگوی مصرف، ۱۳۸۸، ش ۳۳، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان (حورا)
۶. زن، خانواده، سیاست، ۱۳۸۸، ش ۳۴، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان (حورا)
۷. زیبایی‌نژاد، محمدرضا، هویت و نقشهای جنسیتی، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، مرکز امور زنان و خانواده، تهران.
۸. زیبایی‌نژاد، محمدرضا، سبحانی، محمدتقی، درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام، ۱۳۹۱ش، چاپ ۱۰، هاجر، قم، ایران
۹. سبحانی، محمدتقی، الگوی جامع شخصیت زن مسلمان، جلد ۱، ۱۳۸۵ش، چاپ ۲، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، قم
۱۰. علاسوند، فریبا، عدالت، زن و جنسیت، ۱۴۰۳ش، چاپ اول، قم: پژوهشکده زن و خانواده
۱۱. هبه رئوف عزه، المرأة والعمل السياسي، دارالمعرفه، ۲۰۰۱ بیروت، لبنان

زن در فرهنگ صدر اسلام (در دوران معصومین علیهم السلام)

شناسه درس: ۳۱۶۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت وضعیت اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی زنان در صدر اسلام (در دوران معصومین علیهم السلام) به ویژه در مقایسه با دوره جاهلی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مقدمه

- چیستی موضوع / حوزه مطالعاتی
- روش شناسی
- منبع شناسی
- پیشینه
- اهمیت و ضرورت
- قلمرو موضوع

۲. زن در عرب پیش از اسلام و اسلام

* ضروری است که مباحث ارائه شده، در صورت امکان با نگاه تطبیقی به اسلام ارائه شود

- زن در اسطوره های عرب جاهلی
- زن و زندگی قبیله ای
- زن و جایگاه انسانی
- زن از نگاه زن
- زن از نگاه مرد
- زن و حضور اجتماعی
- زن و اقتصاد
- زن و خانواده
- زن و عواطف
- زن و پوشش
- زن و انتخاب

۳. زن در دوره پیامبر (صلی الله علیه و آله)

- زن در فرهنگ عمومی مکه و مدینه
- اسلام و تأثیرات فرهنگی متقابل حوزه جنسیت
- سیاست‌های اصلاح مناسبات جنسیتی

- حوزه‌های اصلاح مناسبات جنسیتی
- فرآیندهای اصلاح مناسبات جنسیتی
- موفقیت‌ها/موانع اصلاح مناسبات جنسیتی
- ویژگی‌های نظم جنسیتی نوپدید، بازتولید سازه‌ها، ساختارها، اندیشه‌ها

۴. زن در دوره بعد از پیامبر (صلی الله علیه و آله)

- پیوست یا گسست از سیاست‌های نبوی در حوزه جنسیت
- عوامل مؤثر بر شکل‌گیری مناسبات جنسیتی در دوره حضور در دو سطح کلان و خرد
- محدودیت‌های مؤثر بر گفتمان سازی اندیشه شیعی در حوزه جنسیت
- زن و ساختار سیاسی (خلفای ثلاثه)

۵. زن و اصحاب پیامبر (صلی الله علیه و آله)

- زنان و فتوحات
- مسئله زن و امامان شیعی
- زنان در زندگی اهل بیت (علیهم السلام)
- مسئله زنان و فقه اهل سنت
- زنان و زندگی روزمره
- زنان و ازدواج
- زنان و مادری
- زنان و نقش‌های زنانه
- زنان و مناسبات اجتماعی
- زنان و اختیار
- زن در تعالی یا انحطاط

منابع اصلی و فرعی:

۱. احمدی، نزهت، زن در تاریخ اسلام، ۱۳۹۲ش، چاپ اول، کویر، تهران
۲. بحرالعلوم، سیدمحمد، زنان صدر اسلام، ترجمه امینی، محمدعلی، ۱۳۸۳، نشر حکمت، چاپ ۲، تهران
۳. حسون، محمد، مشکور، امّ علی، اعلام النساء المؤمنات، ۱۴۲۱ق، ۱۳۷۹ش، چاپ ۲، اسوه، تهران
۴. حیدری، احمد، بزرگ زنان صدر اسلام، ۱۳۸۳ش، چاپ اول، زمزم هدایت، قم
۵. زمانی محبوب، حبیب، فرقانی، قدرت الله، یوسفیان، نعمت الله، احمدی، جواد، نقش سیاسی و اجتماعی زنان در تاریخ اسلام، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، زمزم هدایت، قم
۶. سامانی، سیدمحمود، نقش زنان در تاریخ اسلام، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، مشعر، تهران

۷. سعیدیان، مریم، موقعیت زن در عصر امام علی، ۱۳۹۳ش، چاپ اول، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران
۸. صداقت، علی اکبر، زنان در تاریخ اسلام، ۱۳۸۶ش، چاپ ۴، ناصر، قم
۹. عبداللهی، حوریه، هجرت زنان مسلمان در عصر پیامبر، ۱۳۹۶ش، چاپ اول، وثوق، تهران
۱۰. عقیقی بخشایشی، عبدالرحیم، طبقات النسوان: زنان نامی در تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، ۱۳۸۲ش، چاپ اول، کتاب عقیق
۱۱. عیسی فر، احمد، زنان نامدار شیعه، ۱۳۹۳ش، چاپ ۴، رایحه عترت، تهران
۱۲. غلامی، علی، هویت و نقشهای جنسیتی زن در اسلام، ۱۳۹۸ش، چاپ ۲، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی، قم
۱۳. فتاحی زاده، فتحیه، زن در تاریخ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۷ش، چاپ ۳، بوستان کتاب، قم
۱۴. کحاله، عمررضا، اعلام النساء و عالمی العرب و الاسلام، ۱۴۰۴ق، چاپ ۵، مؤسسه الرساله، بیروت
۱۵. محلاتی، ذبیح الله، ریاحین الشریعه، ۱۳۸۵ش، چاپ ۷، دارالکتب الاسلامیه، تهران
۱۶. محمدزاده، مرضیه، نقش زنان در نهضت امام حسین، ۱۴۰۱ش، چاپ اول، اطلاعات، تهران
۱۷. موسوی اصل، سیده طیبیه، کتاب بانوان محدث شیعه، ۱۳۹۹ش، چاپ اول، چاپ و نشر بین الملل
۱۸. مؤمن، رقیه السادات، بازخوانی هویت زن در سنت علوی، ۱۴۰۰ش، چاپ اول، دانشگاه امام صادق، تهران
۱۹. وطنی، مریم، زنان صدر اسلام، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، بی زمان
۲۰. هاشمی، ریحانه، سیدمحمد، هاشمی زاده، نقش زنان در تحولات صدر اسلام با تأکید بر نقش محول و محقق، ۱۳۹۹ش، چاپ اول، بوستان کتاب، قم

تحولات زن و خانواده در ایران معاصر

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین تحولات حقوقی، فرهنگی و اجتماعی درباره زنان و خانواده از دوره مشروطه تاکنون

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۱ نمره به فعالیت کلاسی و ۵ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

رویکردهای تاریخ پژوهانه در ایران معاصر

۲. عصر قاجار

- وضعیت زنان و خانواده
- روابط و مناسبات میان زنان و مردان
- دین و زنان
- تربیت زنان
- افراد مسلط و صحنه گردانان
- آغاز تحولات روشنفکری
- عوامل تحول (روشنفکران)
- ابزارهای تحول خواهی
- انجمن‌های زنان
- مطبوعات زنان
- مدارس دخترانه
- حوزه های تحول خواهی
- حجاب
- برابری
- آزادی

۳. عصر پهلوی

پهلوی اول

- اهمیت دوره گذار از قاجار به پهلوی
- عقلانیت تحول خواهی پهلوی اول
- تحولات مهم پهلوی اول

- تدوین قانون مدنی (۱۳۰۷ و ۱۳۱۳) و اهمیت آن
- کشف حجاب
- زنان و روشنفکری جدید (دینی و تجددی) (صادق هدایت، کوه کمره ای و...)
- شروع گروه‌ها و سازمان‌های زنانه

پهلوی دوم:

- عقلانیت تحول خواهی حاکم بر دوره پهلوی دوم
- انقلاب سفید
- مشارکت سیاسی مدرن
- حق رأی
- مناصب سیاسی
- عضویت در احزاب
- تحولات خانواده
- قانون حمایت از خانواده
- مشارکت اجتماعی مدرن
- تحصیلات
- اشتغال
- هنر
- ورزش
- رژیم پهلوی و مسئله زن (بحث تحلیلی)
- زن و ابژگی جنسی
- زن و جریانات چپ

۴. عصر جمهوری اسلامی

- عقلانیت حاکم بر دوره جمهوری اسلامی
- نقش زنان در انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
- نواندیشی دینی پسا انقلابی
- اندیشه های فمینیستی ایرانی (روشنفکران، ترجمه ها)
- تحولات اندیشه دینی در زن و خانواده (رهبران، فضلا و...)
- مشارکت های زنانه

منابع اصلی و فرعی:

۱. اتحادیه، منصوره و شیرین (اسلامی ندوشن) بیانی، زن در تاریخ ایران معاصر (از انقلاب مشروطه تا انقلاب اسلامی) مجموعه مقالات سمینار بینالمللی زن در تاریخ ایران معاصر دانشگاه زنجان، انتشارات کویر، ۱۳۹۰، تهران
۲. توانا، مراد علی، زن در تاریخ معاصر ایران، بوستان کتاب، ۱۳۹۴، قم
۳. جسیم، اسماعیل، زن و خانواده در مسیر تاریخ، انتشارات علمی، ۱۳۹۳، تهران
۴. شفیعی سروستانی، ابراهیم، جریانشناسی دفاع از حقوق زنان در ایران، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، طه، قم
۵. کرباسی زاده، مرضیه، سیر تحولات اجتماعی زنان در یکصد سال اخیر، شرکت نشر اکنون، ۱۳۸۵، تهران

جامعه‌شناسی خانواده با رویکرد اسلامی

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: جامعه‌شناسی عمومی

هدف: تبیین اسلامی درباره مباحث مهم خانواده با رویکرد جامعه‌شناسی مانند ماهیت، کارکرد، ساختار، ازدواج، نقش‌ها، خشونت، طلاق، والدگری، بعد خانوار و روابط خویشاوندی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم و کلیات جامعه‌شناسی خانواده

- ضرورت بحث درباره خانواده
- تعریف خانواده
- تفاوت خانواده با خانوار
- خاستگاه خانواده (طبیعی یا تاریخی بودن خانواده)
- گونه‌شناسی خانواده
- به لحاظ تعداد نسل‌ها (هسته‌ای و گسترده)
- از نظر تعداد همسر (تک همسر، چند همسر، بدون همسر)
- بر مبنای روابط درونی اعضا (متزلزل، متعادل، متکامل)
- جایگزین‌های خانواده (در غرب)
- هم‌باشی
- هم‌جنس‌گرا
- کمون‌ها (اجتماعات اشتراکی)
- بحران خانواده

۲. تغییر و تحولات خانواده

- تحولات کارکردی خانواده
- نقش متقابل والدین و فرزندان
- تحول نقش همسران در خانواده
- تحول روابط عاطفی

- تحولات ساختار خانواده
- خانواده گسترده به هسته‌ای
- همبازی و ازدواج سفید
- تحول الگوی مدیریت خانواده

۳. نظریه‌های خانواده

- نظریه یادگیری اجتماعی
- نظریه نظام‌های خانوادگی
- نظریه کارکردگرایی
- نظریه فمینیستی
- نظریه فطرت خانواده‌گرایی

۴. آسیب‌های خانواده

- طلاق
- خشونت خانگی

۵. آینده پژوهی خانواده

منبع اصلی:

بستان، حسین، جامعه‌شناسی خانواده با نگاهی به منابع اسلامی، ۱۳۹۶ش، چاپ ۵، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، قم

منابع فرعی:

۱. اعزازی، شهلا، جامعه‌شناسی خانواده با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر، ۱۳۷۶ش، چاپ اول، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان
۲. آزاد ارمکی، تقی، جامعه‌شناسی خانواده ایرانی، ۱۳۹۵ش، چاپ ۶، سازمان سمت، تهران
۳. برناردز، جان، ترجمه قاضیان، حسین، درآمدی به مطالعات خانواده، ۱۳۹۰ش، چاپ ۳، نی، تهران
۴. بستان، حسین، خانواده در اسلام، ۱۳۹۳ش، چاپ ۱۱، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم
۵. بستان، حسین، نظریه سازی دینی در علوم اجتماعی با تطبیق بر جامعه‌شناسی خانواده، ۱۳۹۳ش، چاپ اول، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم
۶. بهنام، جمشید، ترجمه پوینده، محمد جعفر، تحولات خانواده، ۱۳۸۳ش، چاپ اول، نشر ماهی
۷. زیبایی‌نژاد، محمدرضا، جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، نشر هاجر، قم
۸. ساروخانی، باقر، مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده، ۱۳۹۳، چاپ ۱۸، انتشارات سروش، تهران

زن و خانواده در ادیان

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زن در اسلام

هدف: بررسی و شناخت نگاه ادیان زنده به شخصیت زن و خانواده

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. زن و خانواده در یهودیت
 - آموزه‌های جنسیتی یهودیت
 - آموزه‌های ناظر به خانواده در یهودیت
 - مشارکت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زن در یهودیت
 - نقد آموزه‌های یهودیت و باورهای آن در عرصه زن و خانواده
۲. زن و خانواده در مسیحیت
 - آموزه‌های جنسیتی مسیحیت
 - آموزه‌های ناظر به خانواده در مسیحیت
 - مشارکت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زن در مسیحیت
 - نقد آموزه‌های مسیحیت و باورهای آن در عرصه زن و خانواده
۳. زن و خانواده در آیین زرتشت
 - آموزه‌های جنسیتی زرتشت
 - آموزه‌های ناظر به خانواده در زرتشت
 - مشارکت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زن در زرتشت
۴. زن و خانواده در هندوئیسم
 - آموزه‌های جنسیتی هندوئیسم
 - آموزه‌های ناظر به خانواده در هندوئیسم
 - مشارکت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زن در هندوئیسم
۵. زن و خانواده در بودیسم
 - آموزه‌های جنسیتی بودیسم
 - آموزه‌های ناظر به خانواده در بودیسم

۶. زن و خانواده در آیین‌های سیک و جین

• زن و خانواده در آیین سیک

• زن و خانواده در آیین جین

• نگاهی انتقادی و مقایسه‌ای به زن و خانواده در ادیان شرقی

منبع اصلی:

غلامی، علی، حاجی اسماعیلی، سمیه، زن و خانواده در ادیان با رویکرد تطبیقی، ۱۴۰۰ش، چاپ اول، جامعه الزهراء
«سلام الله علیها»، قم

منابع فرعی:

۱. پورداد، ابراهیم، اوستا، ج ۴، ۱۴۰۱ چاپ ۲، نشر نگاه، تهران
۲. حی، یهودا، کوهن، آبراهام، صدری پور، امیر حسین، مترجمان گرگانی، امیر فریدون، تنن آلی، یهوشوع، گنجینه‌ای از
تلمود، ۱۳۹۰ش، چاپ ۲، اساطیر
۳. میل، جان استوارت، مترجم ریگی، خسرو، کنیزک کردن زنان، ۱۳۷۷ش، چاپ اول، بانو

زن و خانواده در نگاه اندیشمندان اسلامی

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زن در اسلام

هدف: شناخت دیدگاه‌های اندیشمندان اسلامی درباره زن و خانواده

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- مفاهیم، سنت، تجدد و رابطه بین آن دو در حوزه مباحث زنان
- تاریخچه مطالعات زنان در جهان اسلام
- تحولات اندیشه اسلامی در حوزه مباحث زنان
- تحلیل تاریخی نواندیشی فقهی در حوزه جنسیت

۲. دیدگاه‌های اندیشمندان مسلمان ایرانی درباره زن پیش از انقلاب

- زن در اندیشه علامه طباطبایی (ره)
- زن در اندیشه شهید مطهری (ره)
- زن در نگاه علی شریعتی

۳. زن در اندیشه متفکران دینی ایرانی پس از انقلاب

۴. زن در نگاه روشنفکران دینی ایرانی

۵. زن در اندیشه فمینیست‌های ایرانی

۶. زن از منظر سلفیه

۷. منزلت و جایگاه زن در گفتمان عرفانی

۸. زن در اندیشه نوگرایان دینی کشورهای اسلامی

- زن در نگاه اندیشمندان مسلمان نوسلفی مصر (از طهطاوی تا رشید رضا)
- طاهر حداد و تحول‌خواهی درباره مسائل زنان
- نصر حامد ابوزید و مسئله زن
- زن در اندیشه فاطمه مرنیسی
- اسما بارلاس

۹. حقوق زن در اسلام از نگاه جریان موسوم به «فمینیسم اسلامی»

منبع اصلی:

جمعی از نویسندگان، زن در نگاه اندیشمندان مسلمان، نشر هاجر، قم، (در دست چاپ)

منابع فرعی:

۱. پزشکی، محمد، صورت‌بندی مطالعات زنان در جهان اسلام، ۱۳۸۹ش، چاپ ۲، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲. شفیعی سروستانی، ابراهیم، جریان‌شناسی دفاع از حقوق زنان در ایران، ۱۳۹۶ش، چاپ ۴، طه، قم

تاریخ فمینیسم

شناسه درس: ۳۱۶۱۸۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی و شناخت گرایش‌ها و جریان‌های اجتماعی فمینیستی به ویژه در ایران با نگاهی به فمینیسم اسلامی
ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. زمینه‌های شکل‌گیری جنبش فمینیسم در غرب:
 - تحولات معرفتی
 - فلسفی و حقوقی
 - نهضت اصلاح دینی
 - سرمایه داری
 - دولت لیبرال
 - آموزه‌های مدرنیسم و عقلانیت جدید
 - تحقیر نسبت به زنان
۲. فمینیسم موج اول: زمینه پیدایش، ویژگی‌ها، دستاوردها، شخصیت‌های اثر گذار، علل افول این موج
۳. فمینیسم موج دوم: زمینه پیدایش، ویژگی‌ها، دستاوردها، شخصیت‌های اثر گذار
۴. گرایش‌های فمینیسم: فمینیسم لیبرال، فمینیسم مارکسیست، فمینیسم رادیکال، فمینیسم سوسیالیست
۵. فمینیسم موج سوم: زمینه پیدایش و نسبت با پست مدرنیسم
۶. فمینیسم‌های متکثر از دهه نود میلادی به بعد
۷. زمینه‌های شکل‌گیری جنبش فمینیسم در ایران
۸. فمینیسم در ایران قبل از انقلاب
 - فمینیسم در دوران قاجار پس از انقلاب مشروطه
 - ویژگی‌های جریان فمینیستی، مطالبات، فعالیتها و شخصیت‌های تأثیرگذار
 - فمینیسم در زمان پهلوی اول
 - ویژگی‌های جریان فمینیستی، مطالبات، فعالیتها و شخصیت‌های تأثیرگذار
 - فمینیسم در زمان پهلوی دوم
 - ویژگی‌های جریان فمینیستی، مطالبات، فعالیتها و شخصیت‌های تأثیرگذار

۹. فمینیسم در ایران بعد از انقلاب

ویژگیهای جریان فمینیستی، جریانهای مختلف فمینیستی، مطالبات، فعالیتها و شخصیتهای تأثیرگذار

منابع اصلی و فرعی:

۱. رودگر، نرجس، فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایشها، نقد، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، دفتر مطالعات و تحقیقات

زنان، قم

۲. مشیرزاده، حمیرا، از جنبش تا نظریه‌ی اجتماعی تاریخ دو قرن فمینیسم، ۱۳۹۰ش، چاپ ۵، شیرازه، تهران

تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فمینیسم

هدف: بررسی، شناخت و نقد نظریه‌ها و آموزه‌های فمینیستی

ارزشیابی: ۱۷نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. آموزه‌ها و نظریه‌های فمینیستی

- فرودستی تاریخی زنان
- مردسالاری و پدرسالاری
- خواهری زنان
- تفکیک جنس و جنسیت و نظریه جندر
- لزبینیسم
- خانواده و مادری (رابطه نقش - جنس)
- تفکیک حوزه عمومی و خصوصی
- تفاوت، برابری و عدالت جنسیتی
- نقش جامعه در تداوم نقش‌های جنسیتی
- حق زنان در کنترل بدن خود
- تاثیر جنسیت در معرفت

۲. دانش‌های فمینیستی

۳. نقد فمینیسم

- نقد مبانی کلی (مبانی تمدن غرب)
- اومانیسم
- سکولاریسم
- لیبرالیسم
- فردگرایی
- نقد آموزه‌ها و نظریه‌ها

منابع اصلی و فرعی:

۱. تانگ، رزماری، مترجم نجم عراقی، منیژه، نقد و نظر: درآمدی جامع بر نظریه‌های فمینیستی، ۱۳۹۶ش، چاپ ۶، نی، تهران
۲. خسرو، باقری، مبانی فلسفی فمینیسم، ۱۳۸۲ش، چاپ اول، دانشگاه الزهرا (سلام الله علیها)، تهران
۳. رودگر، نرجس، فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایشها، نقد، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، قم
۴. مشیرزاده، حمیرا، از جنبش تا نظریه‌ی اجتماعی: تاریخ دو قرن فمینیسم، ۱۳۹۰ش، چاپ ۵، شیرازه، تهران

زن و خانواده در نظام حقوقی ایران

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زن در اسلام

هدف: شناخت تفاوت‌های حقوقی زن و مرد در نظام حقوقی ایران در مباحثی مانند نکاح، طلاق، ارث، دیه، شهادت، مناسبات اجتماعی و مالکیت با ذکر تحولات حقوقی مرتبط

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم و کلیات
 - ویژگی‌های رژیم حقوقی ایران و بررسی تحولات آن در دوره معاصر
۲. زن و حقوق مدنی آن در ایران
 - اهلیت دختران برای نکاح
 - ساختار خانواده از نظر حقوقی
 - نظام ریاستی
 - قیمومت: مفهوم، ادله، ملاک و دامنه قوامیت.
 - حضانت
 - ولایت بر ازدواج
 - مهریه (ماهیت و اقسام آن)
 - تمکین و نشوز
 - نفقه: ادله، شرایط وجوب نفقه، مقدار و مصادیق آن، ملاک نفقه، نفقه در حال عقد، امتیازات و فلسفه نفقه زوجه.
 - طلاق: حق طلاق - اقسام آن
 - تعدد زوجات
 - ارث: سهام و فرض زن در طبقات مختلف ارث و ارث زن از اموال منقول و غیرمنقول
 - مالکیت زنان، مدیریت و مصرف اموال
۳. زن و حقوق جزا در ایران
 - احکام قضایی و کیفری زنان
 - دیه
 - شهادت
 - قصاص
۴. حقوق اساسی زنان

- مشارکت‌های اجتماعی و سیاسی (دلایل جواز مشارکت سیاسی زنان و اشکال مشارکت سیاسی)
- حکومت و ولایت زنان در قوانین جمهوری اسلامی ایران
- قضاوت زنان
- نمایندگی زنان
- وزارت زنان
- اشتغال زنان

منابع اصلی و فرعی:

۱. صفایی، سیدحسین، امامی، اسدالله، مختصر حقوق خانواده، ۱۳۹۲ش، چاپ ۴۷، نشر میزان، تهران
۲. کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی خانواده، ۱۴۰۲ش، چاپ ۱۲، نشر میزان، تهران
۳. محقق داماد، سیدمصطفی، بررسی فقهی حقوق خانواده، نکاح و انحلال آن: ماده ۱۰۳۴ تا ۱۱۵۷ قانون مدنی، ۱۳۸۶ش، چاپ ۱۴، مرکز نشر علوم اسلامی، تهران

زن و خانواده در اسناد بین الملل

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد ساختارها و اسناد بین المللی در حوزه زن و خانواده

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. تاریخچه تحولات مهم در حقوق و قانونگذاری

- اهمیت یافتن حقوق فردی و حقوق شهروندی در دوره مدرن
- انسان گرایی در حقوق مدرن
- چرخش از حقوق طبیعی به حقوق پوزیتیویستی
- اهمیت یافتن حقوق زنان و پیدایش جنبش فمینیسم

۲. سازمان ملل متحد

- تاریخچه پیدایش
- ارکان و ساختار و سازمانهای وابسته
- تشکیلات زنان در سازمان ملل متحد و اجلاسهای دوره‌ای

۳. سیاست‌های دوگانه سازمان ملل درباره حقوق بشر

- اعلامیه حقوق بشر و میثاق‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن
- اعلامیه رفع تبعیض علیه زنان
- کنوانسیون رفع همه اشکال تبعیض علیه زنان
- سند پکن
- سند توسعه پایدار هزاره و چارچوب اقدام ۲۰۳۰
- خشونت علیه زنان
- جنس و جنسیت در اسناد بین المللی
- آموزش جنسی
- سلامت جنسی

- زنان و محیط زیست
- زن و خانواده در اسناد سازمان همکاری کشورهای اسلامی

منبع اصلی:

خوارزمی نصرت، زهره، زن در اسناد بین الملل، ۱۴۰۱ش، چاپ اول، پژوهشکده زن و خانواده، قم

منابع فرعی:

۱. حقیقت، سیدصادق، میرموسوی، سیدعلی، مبانی حقوق بشر از دیدگاه اسلام و دیگر مکاتب، ۱۳۷۹ش، چاپ ۲۹، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران
۲. elasوند، فریبا، زنان و حقوق برابر نقد و بررسی کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان و سند پکن، ۱۳۸۲ش، چاپ اول، شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، تهران
۳. فضائی، مصطفی، شروط غیر معتبر و آثار حقوقی آن در کنوانسیون رفع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان، ۱۳۸۳ش، چاپ اول، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، قم
۴. قربان‌نیا، ناصر، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، ۱۳۸۷ش، چاپ اول، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران
۵. مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، ۱۳۸۱ش، چاپ ۳۳، صدرا، تهران
۶. مهدوی‌زادگان، داوود، داعی‌نژاد، محمدعلی، طاهری، معصومه، حقوق زنان نقد و بررسی کنوانسیون رفع انواع تبعیض علیه زنان، ۱۳۸۴ش، چاپ اول، شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده،
۷. مهرپور، حسین، حقوق بشر در اسناد بین‌المللی و موضع جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۶ش، چاپ ۲، اطلاعات، تهران

جامعه‌شناسی جنسیت

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی

هم‌نیاز: آسیب‌های اجتماعی زنان و خانواده

هدف: بررسی و نقد دیدگاه جامعه‌شناسان درباره نقش جنسیت در روابط اجتماعی و رابطه آن با اقتدار، اشتغال، حقوق، سیاست، اقتصاد، مالکیت، فرهنگ، رسانه، جرم و آسیب‌های اجتماعی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- تاریخچه، موضوع، قلمرو، روش

۲. مفاهیم

- جنس و جنسیت
- بررسی و نقد نظریه‌های جنسیت
- جنسیت و دین
- جنسیت و اقتصاد
- جنسیت و نهادهای حقوقی
- جنسیت و رسانه
- جنسیت و اوقات فراغت
- جنسیت و جهانی شدن
- جنسیت و روابط خانوادگی
- جنسیت و خشونت
- جنسیت و جرم
- جنسیت و فرهنگ

منبع اصلی:

بستان، حسین، جامعه‌شناسی جنسیت، ۱۳۹۴ش، چاپ اول، هاجر، پژوهشکده زن و خانواده، قم

منابع فرعی:

۱. استفانی، گرت، مترجم بقایی، کتابیون، جامعه‌شناسی جنسیت، ۱۳۹۶ش، چاپ اول، نی، تهران
۲. آنتونی، گیدنز با همکاری کارن بردسال، مترجم چاوشیان، حسن، جامعه‌شناسی، ۱۳۷۶ش، چاپ اول، نی، تهران
۳. پاملا، آبت، کلر، والاس، مترجم نجم عراقی، منیژه، جامعه‌شناسی زنان، ۱۳۹۵ش، چاپ ۱۲، نی، تهران
۴. مانوئل، کاستلز، مترجمان علی‌قلیان، احد، خاکباز، افشین، عصر اطلاعات اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ۱۳۸۹ش، چاپ ۶، طرح نو، تهران

جنسیت و اخلاق

شناسه درس: ۳۱۶۱۹۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظریه‌های مختلف درباره تأثیر جنسیت در مبانی و گزاره‌های اخلاقی و تبیین نظر اسلام درباره اخلاق جنسیتی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات
 - تعاریف
 - جنسیت در فلسفه اخلاق
 - جنسیت و اخلاق هنجاری
 - جنسیت و اخلاق کاربردی
۲. نظریه دینی درباره جنسیت و اخلاق شامل مبانی انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی
۳. نظریه فمینیستی درباره جنسیت و اخلاق شامل مبانی انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی
۴. تفاوت‌های روان‌شناختی زنان و مردان در بعد اخلاقی
 - روانشناسی رشد اخلاقی کولبرگ
 - رشد اخلاقی از منظر گیلیکان
۵. اخلاق مراقبت
 - گوهر اخلاق مراقبت (در مقایسه با نظریات اخلاقی؛ تکلیف محور، نتیجه گرا و فضیلت بنیاد)
 - مولفه های اخلاق مراقبت (دیدگاه های الیزابت پورتر، نل نادینگز، ریتا منینگ، ویرجینیا هلد و...)
 - نقد اخلاق مراقبت (برهانی و جدلی)
۶. اخلاق عدالت
۷. مباحث اسلامی اخلاق جنسیتی
 - هنجارهای اخلاقی جنسیتی
 - صفات اخلاق جنسیتی

منابع اصلی و فرعی :

۱. حبیبی، رضا، درسنامه اخلاق جنسیتی، نشر جامعه الزهراء، قم (در دست چاپ)
۲. دیلمی، احمد، اخلاق، جنسیت و زنان، ۱۳۹۸ش، چاپ اول، طه، قم
۳. مترجمان یزدانی، عباس، جندقی، بهروز، فمینیسم و دانش‌های فمینیستی، ۱۳۸۵ش، چاپ اول، پژوهشکده زن و خانواده، قم
۴. مصباح یزدی، محمد تقی، اخلاق در قرآن، ۳جلد، ۱۳۸۸ش، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم

مطالعات اسلامی زن و خانواده

جنسیت و تعلیم و تربیت

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۱۶۱۹۰۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت و تبیین دیدگاه اسلام درباره تفاوت زن و مرد در روش، محدوده و نظام تعلیم و تربیت
ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. مبانی تربیت

- چیستی تربیت
- ضرورت و اهداف تربیت
- اصول حاکم بر تربیت
- روشهای تربیت

۲. جنسیت و تربیت

- چیستی تربیت جنسیتی
- نظریه‌های تمایزگرایانه، ادله و نقد آن
- نظریه‌های برابری گرایانه، ادله و نقد آن
- دیدگاه اسلامی
- مختصات تربیت جنسیتی از نگاه اسلام
- اصول و سیاست‌های حاکم بر تربیت جنسیتی
- مراحل تربیت جنسیتی
- ساحت‌های تربیت جنسیتی (جسمی، اعتقادی، علمی، اقتصادی و...)
- دامنه تربیت جنسیتی

- آموزه‌های تربیت جنسیتی دختران
- آسیب‌شناسی تربیت با نگاه جنسیتی

منبع اصلی:

زیبایی نژاد، محمدرضا، جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، هاجر، قم

منابع فرعی:

۱. احمدی، محمدرضا، جنسیت از منظر دین و روانشناسی (محمدتقی مصباحیزدی و...)، ۱۳۹۲ش، چاپ اول، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم
۲. اعرافی، علیرضا، سعیدی، صمد، موسوی، سیدتقی، حسین پناه، علی، فقه تربیتی، جلد ۱، ۱۳۸۸ش، چاپ ۳، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، قم
۳. علم الهدی، جمیله، مقاله: جنسیت در تربیت اسلامی، ۱۳۸۸ش، فصلنامه تربیت اسلامی، قم
۴. کریمی، عبدالعظیم، مقاله: تربیت هادی در برابر تربیت عایق، ۱۳۷۹ش، فصلنامه تربیت اسلامی، قم

روان‌شناسی خانواده

شناسه درس: ۳۱۶۱۹۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظریه‌ها و روش‌هایی که به بررسی رفتارها، الگوهای ارتباطی و واکنش‌های عاطفی در بین اعضای خانواده می‌پردازند.

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات:

- تعریف روان‌شناسی خانواده
- مقایسه روان‌شناسی فردی و روان‌شناسی خانواده
- تاریخچه روان‌شناسی خانواده
- مفاهیم بنیادی در روان‌شناسی خانواده
- چرخه زندگی خانواده
- تفاوت روانشناسی جنسیت، با روانشناسی زنان و روانشناسی خانواده

۲. آشنایی با رویکردهای نظری خانواده

- رویکرد روان‌پویشی
- رویکرد ساختاری
- رویکرد شناختی-رفتاری
- رویکرد سیستمی
- رویکرد ارتباطی
- رویکرد راهبردی
- ارزیابی رویکردها بر اساس اندیشه اسلامی

۳. جنسیت و خانواده

- آشنایی با تفاوت‌های جنسی
- آشنایی با تفاوت‌های جنسیتی

• آشنایی با نقش‌های جنسیتی

۴. الگوهای ارتباطی خانواده

• الگوی روابط عاطفی

• الگوی روابط جنسی

• تنظیم رفتار جنسی

• بهداشت و سلامت جنسی

۵. روانشناسی بالینی خانواده

• اختلالات جنسی

• اختلالات روانی زنان

• اختلالات روانی مردان

منابع:

۱. استریت، ادی، ترجمه تبریزی، مصطفی، علوی‌نیا، علی، مشاوره خانواده، ۱۳۷۶ش، چاپ ۹، فراروان، تهران
۲. ای. ریان، کریستین، بی. اپستین، ناتان، ای، گابور، کیتنز، میلر، ایوان دبلیو، بیشاپ، دوان اس، مترجمان بهرامی، فاطمه، عشقی، روناک، غفاری، مجید، جوکار، مهناز، دیاریان، محمد مسعود، یوسفی، ناصر، ارزیابی و درمان خانواده-ها رویکرد مک‌مستر، ۱۳۹۲ش، چاپ اول، ارجمند، تهران
۳. پسندیده، عباس، رضایت زناشویی، ۱۳۹۸ش، چاپ ۱۰، انتشارات دارالحديث، قم
۴. دیویس، کنت، مترجمان بهاری، فرشاد، شاه‌مرادی، نامداری، هاشمی، نظام، یکصد فن مشاوره ازدواج و خانواده درمانی راهنمای مفاهیم و فنون برای متخصص یآوری، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، تزکیه، تهران
۵. زهراکار، کیانوش، جعفری، فروغ، مشاوره خانواده مفاهیم، تاریخچه، فرآیند و نظریه‌ها، ۱۳۹۵ش، چاپ ۷، نشر ارسباران، تهران
۶. سالاری‌فر، محمدرضا، زوج‌درمانی با روی‌آورد اسلامی، ۱۳۹۵ش، چاپ اول، انتشارات حوزه و دانشگاه، قم

7. Bray, H. James, Stanton, Mark. (2009). **Handbook of Family Psychology**. Blackwell Publishing Ltd .

8. GURMAN, S. ALAN. (2008). **Clinical Handbook of Couple Therapy**. The Guilford Press, A Division of Guilford Publications, Inc. 72 Spring Street, New York, NY 10012 .

آسیب‌های اجتماعی زنان و خانواده

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۰

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هم‌نیاز: جامعه‌شناسی جنسیت

هدف: تمرین امتدادبخشی به نظام معرفت اسلامی در فهم و تحلیل مسائل اجتماعی

ارزشیابی: ۷ نمره به امتحان پایانی، ۱۳ نمره به ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. طلاق
۲. خشونت در خانواده
۳. اعتیاد
۴. فقر و پیامدهای زنانه آن
۵. حاشیه‌نشینی
۶. نگاه غیر جنسیتی به مبلمان شهری
۷. فحشاء
۸. کاهش جمعیت.

این عنوان درسی در طول دوره به صورت سمینار با موضوعات سرفصل‌های مذکور برگزار می‌شود.

منابع:

چون درس به صورت سمینار برگزار می‌شود منبع معین ندارد و تابع نظر استاد یا اساتید مدعو برای هر عنوان است.

سیاست گذاری خانواده

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات زن و خانواده در ایران معاصر، جامعه شناسی خانواده با رویکرد اسلامی

هدف: آشنایی با مبانی و نظریه های سیاست گذاری، روش ها و سیاست های بهبود وضعیت خانواده و چالش های سیاست گذاری در ایران و جهان

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل ها:

۱. مبانی سیاست گذاری

- بنیان های نظری سیاست گذاری
- مفاهیم اساسی فرایند سیاست گذاری
- مدل های رایج سیاست گذاری

۲. سیاست گذاری عمومی / اجتماعی

۳. مسائل خانواده

- مبانی و مفاهیم محوری خانواده در اسلام و غرب آسیب شناسی خانواده امروز (کارکردها و تحولات نقش آفرینی)

- مهارت مسئله شناسی

- مروری بر مهمترین مسائل خانواده در ایران

۴. سیاست گذاری خانواده

- مناسبات دولت و خانواده در اسلام و غرب
- زمینه های تاریخی سیاست گذاری خانواده در ایران و جهان
- مدل های سیاست گذاری خانواده در ایران
- جایگاه خانواده در فرایند سیاست گذاری
- کنشگران و ساختارهای رسمی و غیر رسمی حوزه خانواده در ایرا
- مروری بر سیاست های خانواده در ایران
- سیاست گذاری و سیاست های خانواده در جهان

منابع اصلی و فرعی :

۱. بستان، حسین، شرف‌الدین، سیدحسین، بختیاری، محمد عزیز، اسلام و جامعه شناسی خانواده، ۱۳۹۰ش، چاپ ۵، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم
۲. بلیک مور، کن، مترجمان سعیدی، علی اصغر، صادقی جقه، سعید، مقدمه‌ای بر سیاستگذاری اجتماعی، ۱۳۸۹ش، چاپ اول، نشر جامعه شناسان، تهران
۳. رز، ریچارد، ترجمه ملک محمدی، حمیدرضا، سیاستگذاری عمومی مقایسه‌ای، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران
۴. زیبایی‌نژاد، محمدرضا، تحلیلی بر مهمترین مسائل زن و خانواده در ایران از سال ۸۱ تا ۱۳۹۳، ۹۲ش، چاپ اول، نشر مرکز مطالعات زنان و خانواده، قم
۵. زیبایی‌نژاد، محمدرضا، مواجهه راهبردی با تحولات جنسی، ۱۳۸۸ش، چاپ اول، نهاد ریاست جمهوری، مرکز امور زنان و خانواده، تهران
۶. کارشناس، مسعود، مقدم، والتاین، مترجم تاج مزینانی، علی اکبر، سیاستگذاری اجتماعی در خاورمیانه پویایی‌های اقتصادی، سیاسی و جنسیتی، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، نشر دانشگاه امام صادق، تهران
۷. گاردنر، ویلیام، ترجمه محمدی، معصومه، جنگ علیه خانواده، ۱۳۹۶ش، چاپ ۴، نشر مرکز تحقیقات زن و خانواده، قم
۸. مترجم چاوشیان، سیدمحمد حسین، سیاست‌های خانواده در کشورهای مختلف جهان، ۱۴۰۰ش، چاپ اول، ناشر پژوهشکده زن و خانواده، قم
۹. ملک محمدی، حمیدرضا، مبانی و اصول سیاست گذاری عمومی، ۱۳۹۴ش، چاپ اول، نشر سازمان سمت، تهران

روش نگارش علمی

شناسه درس: ۳۱۶۲۲۰۱

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی کامل با روش نگارش پیشرفته شامل پاراگراف‌نویسی، نگارش مقاله علمی- پژوهشی و طرح‌نامه‌نویسی.
ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی/ تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. انواع مقاله (جدلی، مقایسه‌ای، مروری، علی- معلولی، علمی ...)
۲. ویژگی نگارش علمی
۳. مقاله پنج پاراگرافی
۴. پاراگراف نویسی
۵. شیوه نوشتن چکیده و کلمات کلیدی
۶. شیوه نوشتن پاراگراف نتیجه
۷. روش‌های بسط پاراگراف
۸. مستندسازی و شیوه‌های ارجاع دهی
۹. فهرست نویسی
۱۰. اصول و قواعد طرح‌نامه نویسی

منبع اصلی :

سلطانی، علی اصغر، اصول نگارش دانشگاهی، ۱۳۹۹ش، چاپ ۴، دانشگاه مفید، قم

منابع فرعی:

۱. ارژنگ، غلامرضا، شیوه نگارش فارسی، ۱۳۹۵، نشر قطره، تهران، ایران
۲. آذروش، محمد، اصول نگارش فنون پاراگراف نویسی و نامه نگاری، نشر الکترونیکی، قم، ایران
۳. صفرزاده، ثریا، مخمری، علیرضا، بایدها و نبایدهای اصول نگارش، ۱۳۹۸، چاپ اول، نشر ناقوس

روش تحقیق پیشرفته

شناسه درس: ۳۱۶۲۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روش نگارش علمی

هدف: آشنایی با روش‌های پژوهش کمی و کیفی در حوزه مسائل زن و خانواده و کیفیت بهره‌برداری از منابع

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۱۰ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات و مفاهیم

• فلسفه علم، معرفت‌شناسی، روش‌شناسی، روش تحقیق، مطالعات میان‌رشته‌ای

• اهمیت و ضرورت روش تحقیق و تاریخچه

۲. بایسته‌های پژوهش در حوزه مطالعات زنان

۳. نقش تئوری‌ها در تحقیقات و پژوهش

۴. ویژگی‌های طرح تحقیق در مطالعات زن و خانواده

۵. مراحل پژوهش در روش‌های کمی

۶. روش‌های جمع‌آوری داده‌ها

۷. روش نمونه‌گیری

۸. تعریف مفاهیم و عملیاتی کردن آنها

۹. شاخص‌ها و مقیاس‌ها

۱۰. روش تحلیل داده‌ها

۱۱. مراحل پژوهش در روش‌های کیفی

۱۲. روش گردآوری داده‌ها

۱۳. تکنیک‌های مختلف در پژوهش‌های کیفی

۱۴. انواع روش‌های کیفی

۱۵. چگونگی تجزیه و تحلیل داده‌ها

توجه :

*استاد با توجه به مراحل عملی روش تحقیق از دانش پژوهان کار تحقیقی خواسته و به صورت عملی در کلاس تکالیف آن ها را اصلاح نماید .

*هر طلبه موظف است یک تحقیق در زمینه مطالعات اسلامی زنان با ویژگی های فوق (در سطح علمی - پژوهشی) ارائه دهد، که این تحقیق باید همگام با تدریس مراحل پژوهش تهیه شود و در هر مرحله با همفکری استاد فعالیت آن مرحله اصلاح شود.

منابع اصلی و فرعی:

۱. بلیکی، نورمن، ترجمه حسن چاووشیان، طراحی پژوهشهای اجتماعی، ۱۳۹۵، تهران، نشر نی
۲. فلیک، اووه، ترجمه هادی جلیلی، درآمدی بر تحقیق کیفی، ۱۳۸۷، تهران، نشر نی
۳. کیوی، ریمون، ترجمه نیک گهر، عبدالحسین، روش تحقیق در علوم اجتماعی، ۱۳۸۴، چاپ ۸، توتیا
۴. گال، مردیت، بورک، والتر، گال، جویس، مترجمان نصر، احمدرضا، پاک سرشت، محمد جعفر، خسروی، زهره، کیامنش، علیرضا، باقری، خسرو، عریضی، حمیدرضا، خیر، محمد، ابوالقاسمی، محمود، شهنی بیلاق، منیجه، روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی روانشناسی، جلد ۱، ۱۳۹۳، چاپ ۹، دانشگاه بهشتی، سمت، تهران

متون تخصصی انگلیسی ۱

شناسه درس: ۳۱۶۲۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توانایی فهم و بهره‌گیری از متون تخصصی انگلیسی در رشته مطالعات زنان و خانواده

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

1. Introduction & History of Feminism
2. Issues & Goals of Feminism
3. Feminism & First Feminist Wave
4. Second-wave feminism
5. The third wave of feminism
6. Feminism: The Fourth Wave
7. Contemporary feminist theories
8. Islamic feminism
9. Muslim feminist theorists
10. Family
11. Leisure Time in Family Life
12. Woman in International Documents
13. Women in the documents and conferences of the Organization of Islamic Cooperation
14. The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

منبع اصلی:

قربانی، امیر، زبان تخصصی رشته مطالعات زنان، انتشارات جامعه الزهرا (سلام الله علیها)، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. ادواردز، پل، ترجمه رحمتی، انشاءالله، مدخلهایی از دایرة المعارف اسلام، ۱۳۷۹ش، چاپ اول، تبیان (ترجیحاً سعی شود متنهای ساده‌تر انتخاب شوند).
۲. اقبالی‌تبار، منوچهر، راهنمای انگلیسی تخصصی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (شامل ترجمه دقیق متن و حل کلیه تمرینات) ۱۳۸۴ش، چاپ اول، دانشجو، همدان
۳. الحسینی، محمدعلی، بهرامی نوید، مسعود، جلالی، مژگان، انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، ۱۳۸۰ش، سمت، تهران
۴. عطایی، رضا، وحید دستجردی، حسین، انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، ۱۳۸۵ش، چاپ ۳، سمت، تهران
۵. نوروزی، مهدی، بیرجندی، پرویز، انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۲۰۱، ۱۳۹۷ش، چاپ ۲۵، سمت، تهران
۶. Craig, Edward, Rutledge Encyclopedia of philosophy. Version ۱, ۰, London and New York: Routledge (۱۹۹۸)

٧. Hastings, James, Encyclopedia OF Religion and Ethics, Vol.٨, ١٩١٥.
٨. Edwards, Paul, The Encyclopedia of philosophy, First Edition, Publisher: Pearson College Div.
٩. Lands, Richard, The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements. Publisher: Routledge, ٢٠٠٠

مطالعات اسلامی زن و خانواده

متون تخصصی انگلیسی ۲

شناسه درس: ۳۱۶۲۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توانایی فهم و بهره‌گیری متون تخصصی انگلیسی در رشته مطالعات زنان و خانواده

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

1. Feminist sociological theory
2. Gender and Politics
3. Gender and religion
4. Gender and sport
5. Violence against women
6. Feminist Epistemology
7. Feminist ethics
8. Care Ethics
9. The psychology of women: A History
10. Gender-Based Perspectives on Health
11. Feminist Philosophy of Law
12. Chastity and sexuality
13. Abortion
14. Family Policies

منبع اصلی:

قربانی، امیر، زبان تخصصی رشته مطالعات زنان، انتشارات جامعه الزهرا (سلام الله علیها)، قم، ایران

منابع فرعی:

۱. ادواردز، پل، ترجمه رحمتی، انشاالله، مدخلهایی از دایرة المعارف اسلام، ۱۳۷۹ش، چاپ اول، تبیان (ترجیحاً سعی شود متنهای ساده‌تر انتخاب شوند).
۲. اقبالی‌تبار، منوچهر، راهنمای انگلیسی تخصصی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (شامل ترجمه دقیق متن و حل کلیه تمرینات) ۱۳۸۴ش، چاپ اول، دانشجو، همدان
۳. الحسینی، محمدعلی، بهرامی نوید، مسعود، جلالی، مژگان، انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، ۱۳۸۰ش، سمت، تهران
۴. عطایی، رضا، وحید دستجردی، حسین، انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، ۱۳۸۵ش، چاپ ۳، سمت، تهران
۵. نوروژی، مهدی، بیرجندی، پرویز، انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، ۱۳۹۷ش، چاپ ۲۵، سمت، تهران
۶. Craig, Edward, Rutledge Encyclopedia of philosophy. Version ۱, ۰, London and New York: Routledge (۱۹۹۸)
۷. Hastings, James, Encyclopedia OF Religion and Ethics, Vol. ۸, ۱۹۱۵.
۸. Edwards, Paul, The Encyclopedia of philosophy, First Edition, Publisher: Pearson College Div.
۹. Lands, Richard, The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements. Publisher: Routledge, ۲۰۰۰

متون تخصصی عربی معاصر

شناسه درس: ۳۱۶۱۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توانایی فهم و بهره‌گیری از متون تخصصی عربی معاصر در رشته مطالعات زن و خانواده

ارزشیابی: ۸ نمره به امتحان پایانی، ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۷ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. رویکرد فمینیست‌های مسلمان به حدیث
۲. قرآن‌محوری در نوشته‌های فمینیست‌های مسلمان
۳. تحلیل ادبی فمینیستی از آیات قرآن
۴. پدرسالاری
۵. مشارکت سیاسی زنان در جامعه
۶. روش‌های تفسیری فمینیست‌های مسلمان در فهم قرآن
۷. تحلیل مفاهیم خانواده در قرآن با رویکرد زنانه: قوامیت، فضل، ضرب، قانت

توجه:

تحقیق: در اول نیمسال به هر طلبه حدود ۱۰ صفحه از متون عربی مرتبط با سرفصل داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید.
ارائه کلاسی: نمره به ارائه کلاسی به پیش مطالعه و ارائه لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد.

منابع اصلی و فرعی:

۱. بارلاس، اسماء، فین، ریبورن، مواجهه نظام ابوی و القرآنی، ۲۰۱۸
۲. رشیدرضا، محمد، النداء فی جنس اللطیف، ۱۳۵۱، نشر مطبعه المنار بمصر، قاهره، مصر
۳. زین الدین، نظیره، السفور و الحجاب، ۱۳۴۶ه، نشر فؤاد سعد خیر الله، بیروت، لبنان
۴. مجموعه المؤلفین، نحن و مسأله المرأة، ۱۴۴۱ه (۲۰۲۰)، المركز الاسلامی للدراسات الاستراتيجية، العتبه العباسیه المقدسه، نجف، العراق
۵. المرینسی، فاطمه، ما وراء الحجاب، مترجم؛ احمد صالح، ۱۹۹۷، نشر دار حوران، چاپ اول، دمشق، سوریه
۶. ودود، آمنه، القرآن والمرأة: إعادة قراءة النص القرآنی من منظور نسائی، ۲۰۰۶م، مکتبه مدبولی، مصر، قاهره

پایان نامه

شناسه درس: ۳۱۶۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: ارائه پژوهشی جامع همراه با تحلیل، نقد، بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات مطالعات زنان و خانواده

ارزشیابی:

مطالعات اسلامی زنان و خانواده

جامعه‌شناسی عمومی

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مفاهیم، بینش جامعه شناختی، حوزه‌های مختلف جامعه‌شناسی و مهم‌ترین متفکران این دانش

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- چیستی و اهمیت جامعه‌شناسی
- تاریخچه پیدایش جامعه‌شناسی
- ارتباط جامعه‌شناسی با علوم دیگر (بوژه علوم انسانی و اجتماعی و کاربرد اجمالی آن در مطالعات زنان)
- مفاهیم اساسی جامعه‌شناسی
- جامعه/فرهنگ/هنجار
- جامعه‌پذیری/فرهنگ‌پذیری
- رفتار و کنش‌ها / نقش و پایگاه‌ها
- گروه‌های اجتماعی (اولیه/ ثانویه/ ثابت و دائمی/ رسمی و غیر رسمی)
- طبقات اجتماعی/ اقشار اجتماعی/ نهادهای اجتماعی (اولیه/ ثانویه)
- جرم/ کج روی/ بزه کاری/ کنترل اجتماعی/ (درونی/ بیرونی/ رسمی)

۲. پایه گذاران جامعه‌شناسی کلاسیک

- ابن خلدون و ابن عمران
- آگوست کنت
- دورکیم
- مارکس
- وبر

۳. نظریه‌های مدرن

- نظریه کارکردگرایی

- کنش متقابل نمادین
- نظریه‌های تضاد
- ۴. تفکر نظری در جامعه‌شناسی
- ساختار و کنش
- وفاق و تضاد
- مسئله جنسیت
- شکل‌گیری جهان مدرن
- ۵. پارادایم و روش‌های پژوهش جامعه‌شناسی
- ۶. حوزه‌های جامعه‌شناسی
- دین
- فرهنگ
- جنسیت

منبع اصلی:

گیدنز، آنتونی، ترجمه چاوشیان، حسن، جامعه‌شناسی، ۱۳۸۶ش، چاپ اول، نشر نی، تهران

منبع فرعی:

۱. آرون، ریمون، مترجم پرهام، باقر، مراحل اساسی سیر اندیشه در جامعه‌شناسی، ۱۳۹۳ش، چاپ ۸، شرکت

انتشارات علمی و فرهنگی، تهران

۲. ریتزر، جورج، ترجمه ثلاثی، محسن، نظریه‌های جامعه‌شناسی، ۱۳۹۱ش، چاپ ۱۷، نشر علمی، تهران

۳. صالحی، اعظم، مبانی جامعه‌شناسی بروس کوئن، ترجمه غلامعلی توسلی و دکتر رضا فاضل، ۱۳۸۹ش، چاپ ۲،

سیمیا، تهران

۴. کوزر، لوئیس آلفرد، مترجم ثلاثی، محسن، زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی، ۱۳۹۲ش، چاپ ۱۸، نشر

علمی، تهران

تاریخ اندیشه غربی

شناسه درس: ۳۱۶۱۸۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دوره‌های اندیشه غربی با تأکید بر نسبت اندیشه با دین و تاثیر این اندیشه در ایران معاصر
ارزشیابی: ۱۷ نمره به آزمون پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. غرب باستان

- یونان باستان
- روم باستان
- عصر دین
- قرون وسطی
- دوره ابتدایی
- دوره میانی
- دوره اوج
- عصر رنسانس
- عصر تفرقه مذهبی
- پروتستانتیسم
- کالونیسم

۲. عصر علم

- انقلاب علمی
- مدرنیسم (فردگرایی، اومانیسم، سکولاریسم، اندیشه پیشرفت)

۳. عصر اضطراب

- پست مدرنیسم
- پیشرفت یا انحطاط
- نقد و بررسی

منبع اصلی:

راهنمایی، سیداحمد، غرب شناسی، ۱۳۸۹ش، چاپ ۱۲، مؤسسه امام خمینی(ره)، قم

منابع فرعی:

۱. آوینی، سیدمرتضی، مبانی نظری تمدن غرب، مجله دانشجو، تابستان ۷۷
۲. حاجتی، احمدرضا، عصر امام خمینی (ره)، ۱۳۹۱ش، چاپ اول، ولاء منتظر، قم
۳. دژاکام، علی، تفکر فلسفی غرب از منظر مرتضی مطهری، ۱۳۸۴ش، چاپ ۳، معارف، قم
۴. رهبانی، مرتضی، فرهنگ غرب و چالش‌های آن، ۱۳۸۷ش، چاپ اول، نشر ثالث، تهران
۵. صفی، محمدمهدی، مترجم متقی، تقی، دنیای اسلام و تهاجم فرهنگی غرب، ۱۳۸۸ش، چاپ ۲، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، قم
۶. طاهری، حبیب‌الله، بررسی مبانی فرهنگ غرب و پی آمدهای آن، ۱۳۸۳ش، چاپ اول، بوستان کتاب، قم
۷. کاشانی، مجید، غرب در جغرافیای اندیشه، ۱۳۸۱ش، چاپ اول، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، تهران
۸. گروه نویسندگان، کتاب سروش، مجموعه مقالات غرب و غرب شناسی، ۱۳۷۸ش، چاپ اول، سروش، تهران
۹. مرکز تحقیقات صدا و سیما، غرب و غرب شناسی، ۱۳۷۸ش، چاپ اول، انتشارات سروش، تهران
۱۰. هالینگ دیل، رجینالد جان، مترجم آذرنگ، عبدالحسین، مبانی و تاریخ فلسفه غرب، ۱۳۷۵ش، چاپ ۳، کیهان، تهران

مقدمه علم حقوق

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مفهوم، موضوع، هدف، روش، اصطلاحات و مسائل علم حقوق و مکاتب و نظام‌های رایج حقوقی

جهان

ارزشیابی: ۱۷ نمره به آزمون پایانی، ۳ نمره به تحقیق / ارائه کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات و مفاهیم

- تعریف حق
- موضوع حق
- اشخاص و شخصیت
- انواع شخص حقیقی و حقوقی
- انواع حق
- گونه‌های حق بر پایه موضوع حق: (حق مالی و غیر مالی، حق شخصی و غیرشخصی، حق منقول و غیرمنقول)
- گونه‌های حق بر پایه دارنده حق: (حق عمومی، حق خصوصی و حق مشترک)
- منابع ایجاد حق (عقد، ایقاع، قانون)
- کاربرد حقوق (تحقیق، آموزش و قانونگذاری)
- انتقال و زوال حق
- ادله اثبات حق (إقرار، اسناد، شهادت، سوگند، امارات)

۲. شاخه‌های علم حقوق

- تقسیم حقوق بر اساس عامل دولت
- حقوق خصوصی: (حقوق مدنی، حقوق تجارت، حقوق دریایی و هوایی)
- حقوق عمومی: (حقوق اساسی، حقوق اداری، حقوق مالیه، حقوق جزایی، حقوق کار و آیین دادرسی)
- تقسیم حقوق بر اساس پدیده مرزها: (حقوق داخلی یا ملی، حقوق خارجی یا بین‌المللی)
- روابط علوم مختلف حقوق با یکدیگر: (رابطه حقوق جزا با حقوق مدنی، حقوق تجاری، حقوق اساسی و حقوق اداری)

۳. منابع حقوق

- منابع رسمی حقوق

● قانون (طبقه‌بندی قوانین، وضع و اجرای قانون، اعتبار و قدرت قانون، تفسیر قانون، قلمرو زمانی و مکانی قانون، نسخ قانون)

● عرف (تعریف و ارکان عرف، مبنای اقتدار عرف، تعارض عرف و قانون، قلمرو عرف در حقوق عمومی و خصوصی، ارزش حقوقی عرف)

● منابع ارشادی حقوق: (رویه قضایی، اندیشه‌های حقوقی)

۴. سیستم‌های حقوقی جهان معاصر

● خانواده حقوقی رومی و ژرمنیک

● خانواده کامن لا

● خانواده حقوقی سوسیالیستی، نظام حقوقی هند و کشورهای شرق آسیا، چین و ژاپن

● فلسفه شکل‌گیری حقوق تطبیقی

۵. قواعد حقوقی و فروع آن

● تعریف و مشخصات قاعده حقوقی، (الزامی بودن، ضمانت اجرایی، کلیت و دوام، اجتماعی بودن)

● هدف وضع قواعد حقوقی (نظریه اصالت فرد یا حقوق فردی، نظریه اصالت اجتماعی یا حقوق اجتماعی، بررسی مبانی، سوابق و نتایج هر دو نظریه)

● پوزیتیویسم حقوقی (ترجمه: اثباتگرایی یا مکتب تحقیقی) نظریه قانون به مثابه اراده حاکم (جرمی بنتام) نظریه قانون به مثابه فرمان (جان استین) نظریه قانون به مثابه تعهد ثانویه (هارت) مکتب حقوق طبیعی یا حقوق فطری نظریه حقوق طبیعی در اندیشه‌های فیلسوفان یونان، نظریه حقوق طبیعی در اندیشه‌های مسیحیت (سنت آگوستین و سنت آکویناس) نظریه حقوق طبیعی در اندیشه‌های سکولار (جان فینس)

منبع اصلی:

دانش‌پژوه، مصطفی، مقدمه علم حقوق، ۱۳۹۲ش، چاپ ۹، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه (سمت)، قم

منابع فرعی:

۱. جعفری لنگرودی، محمدجعفر، مقدمه عمومی علم حقوق، ۱۳۸۳ش، چاپ ۹، گنج دانش، تهران
۲. کاتوزیان، ناصر، کلیات حقوق نظریه عمومی، ۱۳۹۴ش، چاپ ۴، شرکت سهامی انتشار، تهران
۳. کاتوزیان، ناصر، مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، ۱۳۷۷ش، چاپ ۲۳، شرکت سهامی انتشار، تهران
۴. مدنی، سیدجلال‌الدین، مبانی و کلیات علم حقوق، ۱۳۹۲ش، چاپ ۱۹، پایدار، تهران

زبان انگلیسی عمومی

شناسه درس: ۳۱۶۲۱۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تقویت درک و فهم متون انگلیسی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. معرفی واژگان جدید و آموزش مهارت‌های تحلیل ساخت واژه
۲. معرفی مهارت‌های درستخوانی متن برای درک مطلب
۳. تشخیص ساختار جمله و عناصر اصلی و فرعی آن
۴. تشخیص نوع، ساختار و ترتیب پاراگرافها
۵. مرور برخی ساختارهای مهم در متن
۶. آموزش نحوه استفاده از دانش دستور در فهم و درک مطلب

منابع اصلی و فرعی:

۱. خواندن و درک مطلب

۱., **Select reading**, Publisher Oxford university, 2015, New York.
۲. Hancock, Mark & McDonald, Annie, English result, Publisher Oxford university, United Kingdom.
۳. J Anderson, Neil, Active skills for reading, Third Edition, Publisher, Asia and Global ELT: Andrew Robinson.
۴. Latham-Koeing, Christina & Oxenden, Clive & Lambert, Jerry, American English: file (book 1), Third Edition, Publisher: Dehkodaedu.com.

۲. دستور زبان

1. Murphy, Raymond, English grammar in use (intermediate book), Cambridge University Press, Fourth Edition, 2012, United Kingdom.
2. S. Azar, Betty & A. Hagen, Stacy. Understanding and using English grammar, Fifth Edition.

۳. واژگان

1. Redman, Stuart. Vocab in use (intermediate), Cambridge University Press 2017, Fourth Edition, United Kingdom.
2. Redman, Stuart & Gairns, Ruth, Oxford word skills (intermediate), Publisher Oxford university 2020, United Kingdom.

تحولات جمعیتی در ایران

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت چالش‌ها و سیاست‌های جمعیتی در ایران و جهان و تحلیل پدیده کاهش و افزایش جمعیت در ایران
ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

• آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم رایج دانش جمعیت‌شناسی

0 جمعیت

0 سیاست جمعیتی

0 نرخ باروری

0 جانشینی

0 پنجره جمعیتی

0 تئوری انتقال جمعیتی

0 رشد جمعیت

• ضرورت و اهداف افزایش جمعیت

0 جنگ جمعیتی در جهان

0 تأثیر رشد جمعیت در ارتقاء وضعیت امنیتی، اقتصادی، سیاسی کشور

۲. آشنایی با مهمترین دیدگاه‌ها و نظریه‌های جمعیت‌شناسی

• دیدگاه ادیان و مکاتب درباره جمعیت؛ یهود، مسیحیت، زرتشت، کنفوسیوس و بودا

• دیدگاه‌های افلاطون، ارسطو، ابن خلدون، ابوریحان، ابن مسکویه، غزالی

• نظریه مالتوس، بیکر، استالین، باروری افتراقی و...

۳. تحولات جمعیتی در ایران و جهان

• تحولات جمعیتی در جهان

0 سیر تحولات جمعیتی در جهان

0 کنفرانس‌ها و معاهدات بین‌المللی مرتبط با جمعیت

- 0 علل و عوامل تغییرات جمعیت در جهان
- 0 تأثیر سبک زندگی مدرن بر نرخ رشد جمعیت
- 0 نقش جمعیت متناسب در امنیت سیاسی و اقتصادی کشورهای جهان
- تحولات جمعیتی در ایران
- 0 تاریخچه تحولات جمعیتی در ایران
- 0 بررسی نرخ رشد جمعیت کشور
- 0 برنامه‌های تنظیم خانواده و مهندسی جمعیت در ایران
- 0 بررسی علل و عوامل تغییرات جمعیت در ایران
- ۴. سیاستگذاری جمعیت در ایران و جهان
- سیاستگذاری جمعیت در جهان
- سیاستهای تشویقی افزایش جمعیت در کشورهای مختلف
- بررسی و نقد سند NSSM۲۰۰
- سیاستگذاری جمعیت در ایران
- چالش‌های و مسائل انتقال جمعیتی در ایران
- سیاستها، راهبردها و راهکارهای افزایش باروری و جمعیت
- ۵. رویکرد دینی نسبت به جمعیت
- جایگاه جمعیت در اسلام
- آسیب‌شناسی تک فرزندی در جامعه (با رویکرد دینی، روانشناختی)
- اقلیت‌های مذهبی و نرخ رشد جمعیت و پیامدهای آن
- ۶. پیامدهای کاهش نرخ جمعیت
- توسعه اقتصادی و توسعه پایدار و ضرورت توجه به سیاست جمعیت
- تحلیل توزیع فضای سالخوردگی جمعیت و پیامدهای سالخوردگی

منبع اصلی:

جمعی از نویسندگان، درسنامه مفاهیم و ابعاد جمعیت، ۱۴۰۱ چاپ اول، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)،

قم،

ایران

منابع فرعی:

۱. بانکی پور فرد، امیر حسین، آیت‌اللهی، زهرا، دانش خانواده و جمعیت، ۱۳۹۷ش، چاپ ۳۲، دفتر نشر معارف، قم
۲. حسینی مجرد، اکرم، جمعیت ایران افزایش یا کاهش، ۱۳۹۲ش، چاپ اول، شورای عالی انقلاب فرهنگی
۳. سلسله مقالات پژوهشی جمعیت
۴. فولادی وندا، محمد، فرصت و جمعیت، چشم‌انداز تحولات جمعیت در ایران، چالش‌ها و راهبردها، ۱۳۹۹ش، چاپ اول، مؤسسه امام خمینی، قم
۵. کتابی، احمد، درآمدی بر اندیشه‌ها و نظریه‌های جمعیت‌شناسی، ۱۳۸۸ش، چاپ ۵، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران

مباحث اسلامی - اجتماعی عفاف و حجاب

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی ابعاد مختلف اسلامی - اجتماعی حوزه عفاف و حجاب و آشنایی با الزامات راهبردی این حوزه
ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

• ضرورت و اهداف بحث از حجاب

• تاریخچه حجاب

۲. ابعاد دینی عفاف و حجاب

• حجاب در آیات و روایات

• فصل دوم: محدوده حجاب شرعی

• فصل سوم: عفاف در آیات و روایات

• فصل چهارم: فرهنگی بودن برخی مصادیق عفاف

• شبهات دینی حجاب

0 حجاب در دوره جاهلی

0 حجاب در دوره نبوی صلی الله علیه و آله

0 حجاب کنیزان

0 امکانات پوشش در عصر پیامبر صلی الله علیه و آله

0 معانی الفاظ پوشش در کتاب و سنت

• شبهات کلامی حجاب

0 حجاب و محدودیت

0 حجاب و فرودستی تاریخی زنان

0 حجاب و دلالت‌های جنسی آن

0 حجاب و سیاست‌های تفکیک جنسیتی آن

0 حجاب و کارآمدی آن در دنیای مدرن

0 حجاب اجباری

0 حجاب و بدن‌مندی (مدیریت بدن)

۳. ابعاد اجتماعی - الهیاتی حجاب و عفاف

● چیستی حجاب و عفاف به مثابه امر اجتماعی، دلالت‌های اجتماعی، معانی اجتماعی

● حجاب و عفاف به مثابه ارزش‌های فراجنسیتی

● خاستگاه طبیعت بنیاد حجاب و عفاف

0 عفاف و مقولات وابسته به آن: نظر، اختلاط، ازدواج...

● تحولات زمینه‌ای مؤثر در هنجارزدایی، جامعه‌پذیر نشدن ارزش‌های حجاب و عفاف

0 خودآیینی و فردگرایی انسان مدرن

0 سنت‌زدایی از باورها

0 تحول در سبک زندگی

0 فروریختن نظام‌های ارزشی

0 نسبیّت ارزش‌ها

0 تکثر ارزش‌ها

0 عرفی شدن باورهای دینی و دین

0 ابهام در مرز جنس و جنسیت

● پیامدهای فردی و اجتماعی هنجارزدایی از عفاف و حجاب

0 تفکیک حوزه خصوصی و عمومی

0 شکوفایی بعد حیوانی انسان

0 بسط عقلانیت مدرن

0 از بین رفتن زمینه‌های اخلاق

0 بزه‌های جنسی زنان

0 گسترش صنعت‌های مبتنی بر سکس و آسیب زنان

0 تقلیل زنان به مثابه ابژه جنسی جامعه مردسالار

0 گسترش طلاق

منابع اصلی و فرعی:

۱. حق شناس، سیدجعفر، نظام اسلامی و مسئله حجاب، ۱۳۸۸ش، چاپ ۲، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، قم
۲. دهقان، مجید، عشایری منفرد، محمد، پژوهش‌های فقهی حجاب، ۲ جلد، ۱۳۹۸ش، چاپ اول، مرکز تحقیقات زن و خانواده، قم
۳. شهید مطهری، مرتضی، فلسفه حجاب، ۱۳۹۶ش، چاپ ۱۱۴، نشر صدرا، تهران
۴. مهدی زاهد، حسین، فلسفه حجاب، ۱۳۹۰ش، چاپ اول، مؤسسه امام خمینی (ره)، قم

مطالعات اسلامی زن و خانواده

فلسفه علوم انسانی

شناسه درس: ۳۱۶۲۳۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت پارادیم‌های رایج در علوم انسانی و نقد آن‌ها و شناخت مبانی علوم انسانی اسلامی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به ارائه کلاسی / تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- معناشناسی فلسفه
- معناشناسی علم
- معناشناسی علوم انسانی
- معناشناسی فلسفه علوم انسانی
- تاریخچه و سیر تحول علوم انسانی
- اهمیت و ضرورت علوم انسانی
- جغرافیای علوم انسانی
- تفاوت علوم انسانی با علوم اجتماعی و طبیعی
- علم در منابع دینی
- تمایز علوم
- تقسیم‌بندی علوم از نظر ارسطو، فارابی، غزالی، اخوان الصفا، خوارزمی، ملا صدرا
- معناشناسی پارادیم

۲. پارادیم‌های علوم انسانی در غرب

- پارادایم اثبات‌گرایی (پوزیتیویسم)

0 مبانی هستی‌شناسی

0 مبانی معرفت‌شناسی

0 روش‌شناسی

0 مکاتب

0 نقد پارادایم اثبات‌گرایی

• پارادایم تفسیرگرایی

0 مبانی هستی‌شناسی

0 مبانی معرفت‌شناسی

0 روش‌شناسی

0 مکاتب

0 نقد پارادایم تفسیرگرایی

• پارادایم انتقادی

0 مبانی هستی‌شناسی

0 مبانی معرفت‌شناسی

0 مبانی روش‌شناسی

0 مکاتب

0 نقد پارادایم انتقادی

۳. پارادایم علوم انسانی اسلامی

• معناشناسی علوم انسانی اسلامی

• مبانی علوم انسانی اسلامی

0 مبانی هستی‌شناسی

0 مبانی معرفت‌شناسی

0 مبانی انسان‌شناسی

0 روش‌شناسی

• مکاتب علوم انسانی اسلامی

0 جریان اسلامی‌سازی دانش (جریان تهذیب)

0 جریان اجمالیون

0 جریان علم مقدس سنت‌گرایان

0 جریان تمدن‌سازی اسلامی

منابع اصلی:

۱. بلیکی، نورمن، پارادایم‌های تحقیق در علوم انسانی، ترجمه و نگارش: حمیدرضا حسنی، محمدتقی ایمان و

سیدمسعود

ماجدی، ۱۳۹۵، انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم

۲. رضائی، مرتضی، آشنایی با فلسفه علوم انسانی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم

۳. شریفی، احمدحسین، مبانی علوم انسانی اسلامی، ۱۳۹۳، انتشارات آفتاب، قم

منابع فرعی:

۱. ایمان، محمد تقی، فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی، ۱۳۹۴، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم

۲. خسروپناه، عبدالحسین، فلسفه علوم انسانی (بنیادهای نظری)، ۱۳۹۴، دفتر نشر معارف، قم

۳. فی، برایان، پارادایم‌شناسی علوم انسانی، ترجمه مرتضی مردیها، ۱۳۹۰، انتشارات دانشگاه امام صادق علیه السلام،

تهران

۴. فی، برایان، فلسفه امروزمین علوم اجتماعی: نگرشی چندفرهنگی، ترجمه خشایار دیهیمی، ۱۳۸۷، طرح نو، تهران

۵. کرایب، یان و بنتون، تد، فلسفه علوم اجتماعی: بنیادهای فلسفی تفکر اجتماعی، ترجمه محمود متخد و شهناز

مسمی‌پرست، ۱۳۹۵، نشر آگه، تهران

جدول پیشنهادی ارائه دروس در دوره تحصیلی - حضوری

نیمسال	نام درس	تعداد واحد	نیمسال	نام درس	تعداد واحد
س۱	فقه عمومی ۱	۳	س۲	فقه عمومی ۲	۳
	اصول فقه ۱	۲		اصول فقه ۲	۲
	مقدمه علم حقوق	۲		تفسیر قرآن ۱	۲
	زبان عمومی	۲		جامعه‌شناسی خانواده با رویکرد اسلامی	۲
	تحولات جمعیتی در ایران	۲		زن در اسلام	۲
	مباحث اسلامی-اجتماعی حجاب	۲		تاریخ فمینیسم	۲
	فلسفه علوم انسانی	۲		تجزیه و ترکیب	۲
	جامعه‌شناسی عمومی	۲		روش نگارش علمی	۱
	تاریخ اندیشه غربی	۲		عقاید خاص شیعه ۱	۲
جمع واحدها		۱۹	جمع واحدها		۱۸
نیمسال	نام درس	تعداد واحد	نیمسال	نام درس	تعداد واحد
س۳	فقه عمومی ۳	۳	س۴	فقه عمومی ۴	۳
	اصول فقه ۳	۲		فقه تخصصی ۵	۲
	تفسیر قرآن ۲	۲		اصول فقه ۴	۲
	عقاید خاص شیعه ۲	۲		جامعه‌شناسی جنسیت	۲
	زن در ادیان	۲		مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۲	۲
	جنسیت و تعلیم و تربیت	۲		روش تحقیق پیشرفته	۲
	تحلیل و نقد نظریه‌های فمینیستی	۲		تحولات زن و خانواده در ایران معاصر	۲
	مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۱	۲		متون تخصصی انگلیسی ۱	۲
	آسیب‌های اجتماعی خانواده	۱			
جمع واحدها		۱۸	جمع واحدها		۱۷
نیمسال	نام درس	تعداد واحد	نیمسال	نام درس	تعداد واحد
س۵	فقه تخصصی ۶	۲	س۶	فقه تخصصی ۷	۲
	اصول فقه ۵	۲		فقه تخصصی ۸	۲
	زن و خانواده در نظام حقوقی ایران	۲		اصول فقه ۶	۲
	متون تخصصی انگلیسی ۲	۲		سیستگذاری خانواده	۲
	زن در فرهنگ صدر اسلام (دوران معصومین)	۲		زن در اسناد بین الملل	۲
	زن و خانواده در نگاه اندیشمندان	۲		متون تخصصی عربی معاصر	۲
	جنسیت و اخلاق	۲		فلسفه فقه	۲
	روان‌شناسی خانواده	۲		پایان نامه	۴
جمع واحدها		۱۶	جمع واحدها		۱۸

جدول پیشنهادی ارائه دروس در دوره تحصیلی - مجازی

ترم بندی مجازی					
نیمسال	نام درس	تعداد واحد	نیمسال	نام درس	تعداد واحد
۱+۲	فقه عمومی ۱	۳	۱+۲	فقه عمومی ۲	۳
	اصول فقه ۱	۲		اصول فقه ۲	۲
	مقدمه علم حقوق	۲		تفسیر قرآن ۱	۲
	زبان عمومی	۲		جامعه‌شناسی خانواده با رویکرد اسلامی	۲
	تحولات جمعیتی در ایران	۲		زن در اسلام	۲
	جامعه‌شناسی عمومی	۲		روش نگارش علمی	۱
	تاریخ اندیشه غربی	۲		عقاید خاص شیعه ۱	۲
				مباحث اسلامی اجتماعی حجاب	۲
جمع واحدها		۱۵	جمع واحدها		۱۶
ترم	نام درس	تعداد واحد	ترم	نام درس	تعداد واحد
۳	فقه عمومی ۳	۳	۳	فقه عمومی ۴	۳
	اصول فقه ۳	۲		فقه تخصصی ۵	۲
	تفسیر قرآن ۲	۲		اصول فقه ۴	۲
	عقاید خاص شیعه ۲	۲		تحلیل و نقد نظریه های فمینیستی	۲
	تاریخ فمینیسم	۲		مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۲	۲
	فلسفه علوم انسانی	۲		زن و خانواده در ادیان	۲
	مبانی کلامی مطالعات جنسیت ۱	۲		زن در فرهنگ صدر اسلام	۲
جمع واحدها		۱۵	جمع واحدها		۱۵
ترم	نام درس	تعداد واحد	ترم	نام درس	تعداد واحد
۴	فقه تخصصی ۶	۲	۴	فقه تخصصی ۷	۲
	اصول فقه ۵	۲		اصول فقه ۶	۲
	تحولات زن و خانواده در ایران معاصر	۲		آسیب های اجتماعی خانواده	۱
	متون تخصصی انگلیسی ۱	۲		جنسیت و اخلاق	۲
	روش تحقیق پیشرفته	۲		متون تخصصی انگلیسی ۲	۲
	جامعه‌شناسی جنسیت	۲		زن و خانواده در نظام حقوقی ایران	۲
	روان‌شناسی خانواده	۲		سیاست‌گذاری خانواده	۲
جمع واحدها		۱۴	جمع واحدها		۱۳
ترم	نام درس	تعداد واحد	ترم	نام درس	تعداد واحد
۵	فقه تخصصی ۸	۲	۵		
	متون تخصصی عربی معاصر	۲			
	زن در اسناد بین الملل	۲			

			۲	زن و خانواده در نگاه اندیشمندان (پژوهش محور)	
			۲	جنسیت و تعلیم و تربیت	
			۲	فلسفه فقه	
			۴	پایان نامه	
			۱۶	جمع واحدها	

مطالعات اسلامی زن و خانواده

